

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen seurakunta- ja aikakauslehti

5 ♦ 27.10. 2015 ♦ 8 €

KRISTUS SYNTYY, KIITTÄKÄÄ!

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen aikakauslehti

Profeetalliset sanat

TUOMAS KALLONEN

tässä numerossa

- 4-7 Profeettojen sanoma**
Tie Jumalan pelastushistoriaan
- 8-9 Arkkipiispa Leon katsaus**
kirkkovuoteen 2014-2015
- 10-11 Kirkkoveisut ja profeetat**
- 12-13 Kasvokkain**
Jarmo Ihalainen
- 14 Helmenkalastaja**
Arvot väkivallan maailmassa
- 15 Syyria, Raamatun maa**
- 16-17 Profeetat ikoneissa**
Profeettojen kuvaustapa riippuu siitä, milloin he ovat eläneet ja mikä heidän asemansa on ollut.
- 18-19 Nykypäivän profeetalliset sanat**
- 20-23 Uutisvaaka, Vieraskirja, Kirkkomme maailmalla, Media**
- 24 Kirjat**
- 25 Venäjänkielinen sivu**
- 26-27 Ilmoituksia**
- 28 Isien opetuksia**

M.TORRES/TRAVEL-IMAGES.COM

Profeettojen sanoma

ARKKIPIISPAN KANSLIA

Arkkipiispa Leon vuosikatsaus kirkkovuoteen 2014-2015.

Aamun Koitto on Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunnan julkaisema ortodoksinen seurakunta- ja aikakauslehti, perustettu 1896. www.aamunkoitto.fi **Kustantaja** Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta, Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo, www.pshv.fi **Toimituskunta** KS Joensuun piispa Arseni, toimittaja Risto Lindstedt, toimituspäällikkö Mauri Liukkonen, pastori Bogdan Grosu, pappismunkki Johannes Parviainen, pastori Tuomas Kallonen, kirkkoherra Tuomas Järvelin, toimitussihteeri Mari Vainio **Päätoimittaja** Piispa Arseni, Kotalahdentie 49, 71920 Pajujärvi, puh. 0206 100 236, piispa.arseni@ort.fi **Toimitussihteeri** Mari Vainio, puh. 050 564 8899, mari.vainio@ort.fi **Tilaajapalvelu / tilaukset, osoitteenmuutokset, peruutukset ja laskutus** Kati Toivanen puh. 0206 100 490 (ti-to klo 10–14), aamun.koitto@ort.fi **Ilmoitusmyynti, -aineistot ja trafiikki** puh. 050 584 5587, simo.palviainen@entra.fi **Taitto** Aste Helsinki Oy **Painaminen** Oy Scanweb Ab **Irtonumerot** Akateeminen Kirjakauppa (Helsinki) ISSN 0355-9009 **Seuraava numero ilmestyy** 18.1. **Seuraavan numeron aineistopäivä on 30.11.** **Kannen kuva** Tuomas Kallonen

iankaikkisesti

Tapahtukoon sinun tahtosi!

Kristittyinä meitä kehoitetaan luopumaan omasta tahdostamme. Miksi? Ainoastaan luopumalla omasta tahdostani minä voin kuulla selvästi sen, mitä ”toinen”, Jumala tai lähimmäinen haluaa minulle sanoa enkä kuule pelkästään sitä, mitä minä itse haluan kuulla.

Ainoastaan luopumalla omasta tahdostani minä voin löytää oikeat ratkaisut elämässäni.

Ainoastaan luopumalla omasta tahdostani minä voin kasvaa täyteen mitaani ihmisenä.

Ainoastaan luopumalla omasta tahdostani minä voin tulla yhdeksi lähimmäiseni kanssa, syvästi ymmärrettynä: kaikkien ihmisten kanssa ja siten myös Jumalan kanssa.

Ainoastaan luopumalla omasta tahdostani minun elämästäni voi tulla meidän elämäämme, rakkauden ykseyttä Kristuksessa.

Seuraamalla omaa itsestä tahtoa, jonka kautta vanha, itsekeskeinen ja itseriittoinen ihminen pyrkii jatkaa tuhoavaa toimintaansa elämässäni, minä en pysty löytämään Jumalan tahtoa elämässäni enkä tulemaan yhdeksi kenenkään ihmisen kanssa saati sitten itse Jumalan kanssa. Itsekkyyt vie minut pois Jumalan ja lähimmäiseni luota oman itsekkyyteni vankilaan, jota useimmat ihmiset kutsuvat ”vapauksiksi”, kun taas todellista vapautta on se, että minä Jumalan avulla pystyn unohtamaan itseni toisten tähden.

*Kirkkoherra
Markus Aroma*

Profetian täyttymys

ukaan ei ole profeetta omalla maallaan” on kaikille tuttu ja usein toistettu Kristuksen lausuma totuus (Joh. 4:44). Lauseta on kuitenkin alettu tulkita alkuperäistä sisältöä laajemmassa merkityksessä tarkoittamaan sitä, ettei esimerkiksi muita taita-

vampaa, ahkerampaa tai älykkäämpää ihmistä kunnioiteta ja arvosteta omiensa piirissä. Valitettavasti tämä toteutuu tavan takaa myös kirkossa. Tässä Aamun Koiton numerossa paneudutaan profetiaan yhtäältä sanan perinteisessä, raamatullisessa merkityksessä, mutta myös sen kytkeytymisessä nykyaikaan.

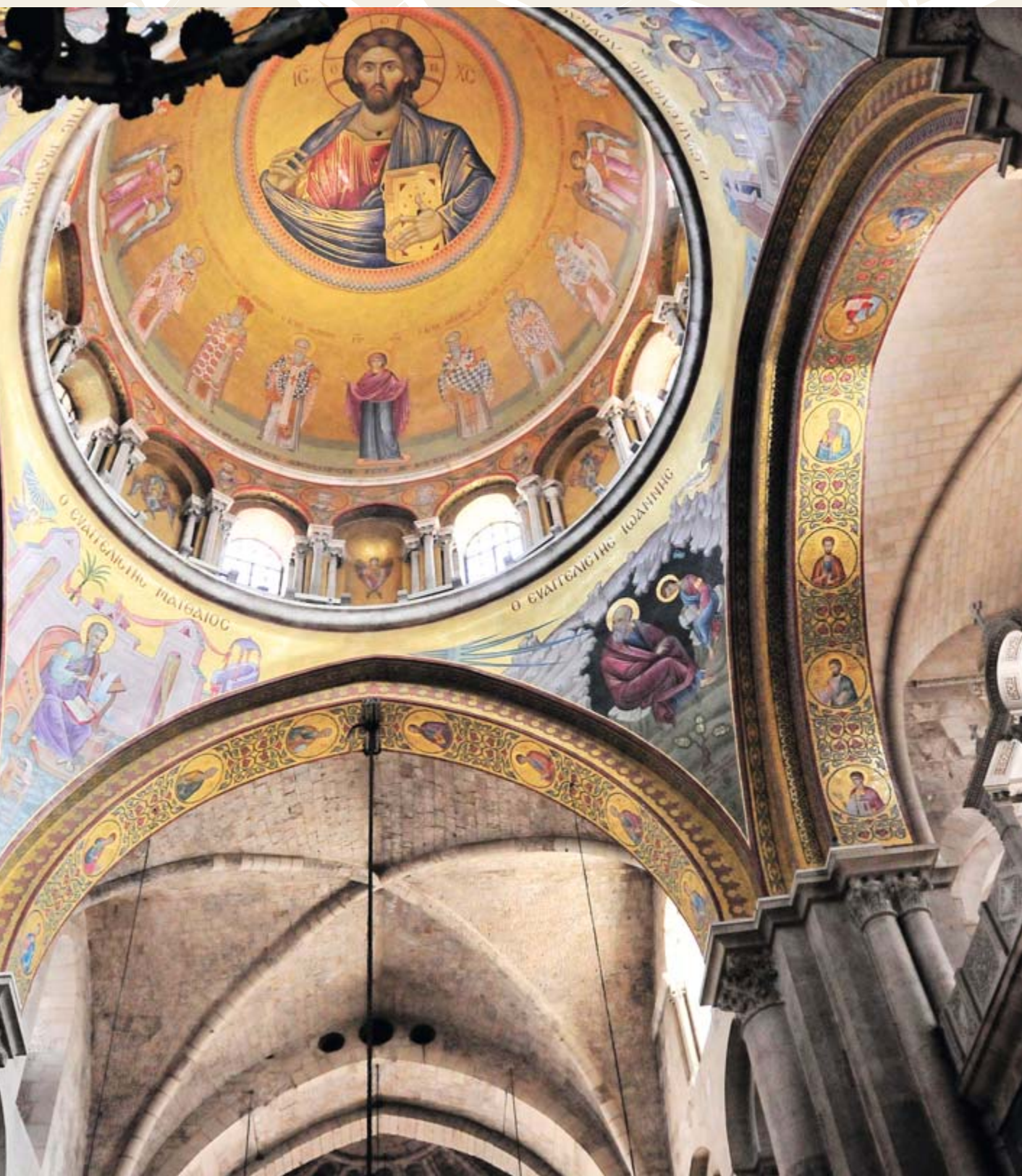
Profetia on tulevan näkemistä, ennustusta edessä olevista tapahtumista. Tämän päivän profetiat ja niiden tulkinnat rajoittuvat yleensä vain säähän tai talouteen. Monet raamatulliset profetiat sen sijaan ennustivat jostain ajallista merkittävämmästä, nimittäin Messiaan tulosta ja Uudessa testamentissa Kristuksen toisesta tulemisesta. Profeetta Jesaja ennusti Kristuksen syntymästä: ”Sen tähden Herra itse antaa teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel.” (Jes. 7:14). Tämän profetian täyttymistä saamme tänäkin vuonna viettää pian alkavan paaston päätyttyä, Vapahtajamme syntymäjuhla.

Kalenterivuoden vaihtuessa uuteen on tapana katsoa menneeseen ja tehdä suunnitelmia tulevasta. Menneen vuoden tapahtumia silmäilee arkipiispa tämän lehden jo perinteisessä katsauksessaan. Tulevaisuuteen puolestaan suuntaa marraskuun kirkolliskokouksessa käsiteltävä kirkon strategia vuosille 2016–2020. Hallinnonuudistus, joka on taas kirkolliskokouksen asialistalla, on puhuttanut päättäjiä jo parinkymmenen vuoden ajan. Hyvä niin, sillä uudistuksia kannattaa harkita, koska ne ovat aina vaikeita ja seuraukset usein yllättäviä. Muutoksia vain muutoksen vuoksi ei kannata tehdä - edes kirkolliskokouksessa.

Beetleheimin luolassa syntynyt Kristus Vapahtaja osoittaa opetuksillaan meille pelastukseen johtavan elämän suuntaa. Hänen opetuksensa antaa meille turvan ja varmuuden tulevasta ja on iankaikkiseen elämään ohjaava strategia. Toivotan kaikille Aamun Koiton lukijoille siunattua Kristuksen syntymäjuhlaan johtavaa paastoa ja menestyksellistä alkavaa vuotta.

Piispa Arseni

Profeetalliset sanat

- TIE JUMALAN PELASTUSHISTORIAN YMMÄRTÄMISEEN

Profeetat olivat Israelin kansan omatunto. Heidän kauttaan Jumalan sanan salattu voima välittyi kansalle. Profeetat arvostelivat ankarasti kansaa synneistä mutta myös rohkaisivat sitä ahdingossa. Piittaamattomia rikkaita ja sortajia profeetat nuhtelivat tiukkasanaisesti. Tappion hetkinä ja pakkosiirtolaisuuden pimeydessä profeettojen julistus sytytti toivon valon. Profeetallisia sanoja tarvittiin kaksi ja puolituhatta vuotta sitten monien vaikeiden aikojen kuluessa. Jumalan suuret miehet ja naisetkin lausivat sanoja, joita mikään aika ei voi sivuuttaa. Kun maailma nyt elää kuohuvaa murroskautta, jolloin kaikkialla haetaan uutta pohjaa kansojen ja ihmisten välisille suhteille, on profeettain sana jälleen aivan kuin sana meidän ajallemme. Profeetat ovat merkillisempiä, suurpiirteisempiä henkilöitä, mitä historia tuntee. Heidän ajatuksiensa ja tekojensa tunteminen avaa meille tien Jumalan pelastushistorian suurten kysymysten ymmärtämiseen ja kenties profeetat voivat neuvoa meitäkin niissä suurissa vaikeuksissa, joi-

hin nykyinen ihmiskunta etsii ratkaisua. Me etsimme vastauksia vapauden, veljeyden ja tasa-arvon kaltaisille kulmakiville. Nuo vastaukset auttavat meitä sen perusarvon tunnustamiseen, jonka mukaan jokainen ihminen on ihmisenä suuriarvoinen ja kunnioitettava ja jota ei voi muuttaa toisten välikappaleeksi eikä millään tavoin loukata. Toisten ihmisten kunnioittaminen rotuun, uskontoon tai kansallisuuteen riippumatta, velvoittaa yhteiskunnan parempiosaisia tekemään kaiken voitavansa vähempiosaisien ja heikkojen auttamiseen. Miljoonat pakolaiset ympäri maailmaa vievät meidät jälleen kohti profeetallisia aiko-

*Me etsimme vastauksia
vapauden, veljeyden ja
tasa-arvon kaltaisille
kulmakiville.*

ja ja tekoja, jolloin koko yhteiskunta tuntisi itsensä samanarvoisiksi veljiksi ja sisariksi.

Historialliset juuret

Historiallisesti katsoen on kristinuskon syntynyt juutalaisuuden maaperälle. Juutalaisuus on taas tavallaan jatkoa muinaisisraelilaiselle uskonnolle, joka on Mooseksen ja profeettain perustama. Mutta Kristuksen aikainen juutalaisuus oli turhantarkkoine lainselityksineen ja lisäyksineen eksynyt kauas muinaisisraelilaisen uskonnon hengestä ja muuttanut profeettain ylevän opin ulkonaiseksi tekopyhyydeksi ja kaikenlaisten uskonnollisten menojen noudattamiseksi. Sen vuoksi onkin luonnollista, että Jeesus asettuu juutalaisuutta vastaan ja tunnustaa itsensä profeettain hengenheimolaiseksi. Tämä hengenheimolaisuus käy meille sitä selvemmäksi mitä enemmän syvennymme profeettain aaterikkaisiin ja ytimekkäisiin kirjoituksiin. Silloin emme näissä muinaisen Israelin suurmiehistä ja naisista näe ainoastaan oikeita Herran tahdon julistajia ja epäjumalanpalveluksen leppymättömiä vihaajia,

vaan me opimme myös kunnioittamaan ja ihailemaan heitä kaikenlaisen yhteiskunnallisten sorron ja vääryyden voimakkaina vastustajina, oikeuden ja totuuden lahjomattomina satureina ja köyhien ensimmäisinä asianajajina.

Sanoman peruspilarit

Profeettojen sanoma on ensisijaisesti uskonnollista. Heidän harkintansa kohteena on ennen kaikkea Jumalan ja ihmisen, Herran ja hänen kansansa suhde. Tämä suhde ei ole mitään pilvientakaista, kaikelle todelliselle elämälle vierasta, kaukaista ja käsittämätöntä. Laki, Herran tahdon ilmaisi, on aivan ihmisen lähellä ja ikään kuin hänen olemukseensa kuuluvaa.

Profeetat halusivat kaikkien noudattavan viidenteen Mooseksen kirjaan sisältyvää lakia: *"Tämä käsky, jonka minä tänä päivänä annan sinulle, ei ole vaikea täyttää eikä liian kaukana. Se ei ole taivaassa, se ei ole meren takana, vaan sana on aivan sinua lähellä, sinun suussasi ja sydämessäsi."*

Vanhan Testamentin profeettallisten sanojen yhteinen ajatus on, että juuri jokapäiväisessä elämässään ja suhteessaan lähimmäisiin ihminen voi parhaiten täyttää Jumalan tahdon. Profeettain mielestä oikea suhde Jumalaan edellytti oikeaa suhdetta lähimmäiseen. Profeettojen toiminta ja oppi olivat aina mitä läheisimmässä suhteessa tosielämän kanssa. Köyhien ja sorrettujen tukemiseen heillä oli aina sana sanottavana. Heidän sosiaalinen ohjelmansa oli yksinkertainen ja selvä: uskonnon siveellisten voimien pitää päästä hallitsemaan kaikkia ihmisten välisiä suhteita. Niiden ei tule vain ohjata yhteiskuntaa, vaan myös perinpohjin puhdistaa ja uudistaa se.

Profeettojen sanoman peruspilareita on kysymys: Miten saada ihmiset sisäi-

sesti parannetuiksi ja uudistuneiksi, miten sammuttaa itsekkyyden, omanvoitonpyyntiä ja nautinnonhimoa ja herättää heissä enemmän lähimmäisenrakkautta, sääliä, uhrautuvaisuutta ja luoda heidät hyväksi, siveelliseksi ihmisiksi. Profeettojen sanoma ja hengen aateluus tulee esille juuri tässä, että he olivat ensimmäisiä ihmisiä, jotka todella vaativat tätä sisäistä uudistusta ja tunnustivat jokaisen ihmisarvon. Jos he eläisivät meidän ajassamme, heidän kilvisään lukisi *"Oikeutta kaikille"*. Heidän tulevaisuuden ihanteenaan olisi yhteiskunta, jonka jokainen jäsen vapaasta tahdostaan noudattaa Jumalan tahtoa, jossa täydellisen veljesrakkaus vallitsee eikä kenenkään onni ja menestys ole ristiriidassa lähimmäisen onnen kanssa.

Profeettojen toiminta

Me voimme jakaa profeetat kirja-profeettoihin, maanpaon edellisiin tai jälkeisiin profeettoihin tai muissa kirjoituksissa mainittuihin profeettoihin. Viimeksi mainittujen joukosta voimme poimia mukaan profeetat Naatanin ja Elían, joiden toiminta kuvaa selvästi sitä vakavuutta, jolla profeetat puuttuvat aikansa ongelmiin.

*Profeettojen
toiminta ja oppi olivat
aina mitä läheisimmässä
suhhteessa tosielämän
kanssa.*

Kuningas Daavid oli tehnyt raskaan, kaksinkertaisen rikoksen: hän oli tehnyt aviorikoksen sodassa olevan upseerinsa Uurian vaimon kanssa ja lopulta lähettänyt Uurian varmaan kuolemaan taisteluteltällä saadakseen tämän vaimon Batseban itselleen. Mutta silloin tulee Daavidin luo profeetta Naatan ja esittää hänelle vertauksen kahdesta miehestä, jotka asuivat samassa kaupungissa ja joista toinen oli rikas ja toinen köyhä.

Rikkaalla oli lampaita ja raavaita hyvin paljon, mutta köyhällä ei ollut kuin yksi pieni karitsa, jonka hän oli ostanut. Hän elätti sitä, ja se kasvoi hänen luonansa yhdessä hänen lastensa kanssa. Rikkaalle miehelle tuli vieras, mutta hän ei raaskinut ottaa omia lampaitansa valmistaakseen ruokaa matkamiehelle, vaan hän otti köyhän miehen karitsan. Kuultuaan kertomuksen Daavid vihastui ja sanoi Naatalle: *"Niin totta kuin Herra elää, se mies joka on tämän tehnyt on kuoleman oma. Ja karitsa hänen on korvattava nelinkertaisesti, koska hän teki näin ja koska hän ei sääliä tuntenut."* Mutta silloin Naatan sinkauttaa Daavidille nämä tuomion sanat: *"Sinä olet se mies"*. Mahtavan, itsevaltiaan kuninkaan ei auttanut muu kuin nöyrytyä profeetan julistaman Herran sanan edessä ja tunnustaa Naatanille: *"Minä olen tehnyt syntiä Herraa vastaan."* 2 Sam 11-12.

Ensimmäisen kuningasten kirjan luvussa 21 kuvataan profeetta Elían esiintymistä Israelin kuningas Ahabia vastaan eräässä maanomistusriidassa 9. vuosisadalla eKr. Naabot nimisellä israelilaisella talonpojalla oli viinitarha aivan kuninkaan palatsin vieressä. Tämän viinitarhan kuningas halusi itselleen. Naabot kieltäytyi jyrkästi vaihtamasta tai myymästä isiensä perintöosaa, jolla sijaitsivat hänen esi-isänsä haudat. Kuninkaan vaimo Tyrolainen Iise-

bel keksi panna toimeen oikeudenkäynti Naabotia vastaan, jossa väärät todistajat väittivät syytetyn kironneen Jumalaa ja kuningasta. Silloin viaton mies vietiin kuolemaan ja kivitettiin kaupungin ulkopuolella. Ahab sai näin viinitarhan, mutta mitä tästä oikeusmurhasta sanoi Herran profeetta Elia? Kutsumatta ja käskemättä Elia astuu kuninkaan eteen ja lausuu: *"Oletko sinä sekä tappanut ja anastanut perinnön? Siinä paikassa, jossa koirat nuoleskelevat Naabotin veren, tulevat koirat nuoleskelemaan sinunkin veresi."* Myöskin Iisebelistä oli Elialla tämä Herran sana: *"Koirat syövät Iisebelin Jisreelin muurin luona"*. Kaikki ennustukset kävivät toteen. Kertomus on kaikessa yksinkertaisuudessaan järjestyttävä ja opettava. Miten voimakkaana ja pelottomana kaikuu kansan loukatun oikeustajun ääni profeetan suusta!

Vähäosaisten puolustajat

Varsinaisten kirjaoprofeettain joukosta me löydämme monia, jotka ovat huolissaan kansansa uskonnollisesta ja siveellisestä tilasta, jossa ulkonaaisesti juhlat jumalanpalvelukset olivat vieneet tilan todelliselta ja aidolta Jahven palvonnalta. Muinaiskanaanilaiseen tapaan uhritilaisuuksista oli tullut paikoin remuavia juomapitoja ja irstauden harjoittamisen paikkoja. Profeettojen joukosta nousee monia, jotka ankaraasti puuttuvat tilanteeseen. Yksi heistä oli Tekoa nimisestä pienestä Juudan kaupungista kotoisin ollut Aamos. Lammaslau-
man ääreltä Herra kutsuu hänet tahtonsa julistajaksi Israelia vastaan. Hänen ydinsanomansa oli, että Herra vihaa kaikkia heidän juhliiaan ja uhrejaan, eikä tahdo kuulla heidän laulujaan ja soittojaan (Aam 5:21-23) Näiden jumalanpalvelusten yhteydessä harjoitettujen syntien lisäksi Aamos luettelelee koko joukon muita rikkomuksia ja

väärinkäytöksiä. Ylhäiset virkamiehet, rikkaat suurtilalliset ja muut maan mahtavat käyttivät kaikin tavoin etuoikeutettua asemaansa köyhien nylkemiseen ja heikkojen sortamiseen. He keräämällä keräsivät vääryydellä ja väkivallalla hankittua omaisuutta palatseihinsa. Tuomarit ottivat lahjuksia ja Aamoksen mukaan möivät hurskaan rahasta ja köyhän kenkäparista. (Aam 2:6) Profeetan sanoi: *"he vihaavat sitä, joka portissa oikeutta puoltaa ja totuuden puhuja on heille kauhistus"*. Oikeus oli muuttunut myrkyksi ja vanhurskauden hedelmä koiruohoksi; se syöksi oikeutta hakevan kurjuuden kuiluun. Tämän turvatomuuden ja kurjuuden rinnalla esiinty ylhäisten loisto ja hekumallinen elämä sitä räikeämpänä: *he makaavat norsunluusohvilla, syövät parasta mitä karjasta saadaan, juovat mielin määrin viiniä, laulavat iloisia lauluja ja voitelevat ruumiinsa parhaillo-
öljyillä – mutta maansa kohtalosta he eivät välitä.* (Aam 6:4-6)

Lakkaamatta täytyy profeetan julistaa, että rikkaitten ja ylhäisten mieli on kääntynyt vain omiin nautintoihin ja omiin etuihin. Synkkä ja täynnä varjoja on se kuva, jonka Aamos meille luo aikansa yhteiskunnasta. Mutta hän ei vain moiti ja uhkaa. Hän neuvoo lääkkeenkin sairaalle: jumalanpelko, oikeuden tekeminen ja totuuden noudattaminen kohottavat kansan rappiosta ja pelastavat sen turmiosta. *"Etsikää Minua ja saatte elää"* kuuluu Herran julistus. *"Oikeus virratkoon kuin vesi ja vanhurskaus niin kuin ehtymätön puro"*. (Aam 5:24)

Uusia tuulia

Aamoksen aikalainen profeetta Hoosea luo uuden tärkeän näkökohdan ajatteluumme. Hän ymmärsi, että Israelin suurista rikkomuksista huolimatta Herra ei tahtonut lopullisesti ja ehdottomasti hyljätä

kansansa, vaan oli osoittava sille armoa ja sen parantava. Näin oli Hoosealle kirkastunut uusi syväsäilytöinen, kauas kantava käsite – rakkaus! Monien profeettojen ankan vanhurskauden ja kylmän oikeuskäsitteen sijalle oli astunut anteeksiantava ja lämmittävä rakkaus. Tässä kehityslinjassa piilee suuri totuus. Kun oikeuteen vetoaminen on osoittautunut tehottomaksi, siinä on vielä ymmärtävä rakkaus vaikuttanut eloa antavana voimana. Tämä sama rakkauden voima oli yhteiskunnankin uudistava ja parantava. Tästä myös me ymmärrämme minkä viestin profeetat tahtoivat jättää omalla ajalleen ja myös meille. He halusivat huuata kaikkien kuullen:

"Pysähtykää. Kääntykää takaisin Herran, teidän oikean auttajanne ja parantajanne luo. Muistakaa miten Hän on muinaisista ajoista alkaen teitä johdattanut, hoivannut ja rakastanut kuin isä lastaan. Hänen lahjojaan ovat maanne hedelmät ja koko rikkautenne. Hänen tahtonsa te parhaiten toteutatte olemalla uskollisia ja rehellisiä kanssaihmisillenne, auttamalla ja rakastamalla veljiänne. Köyhän kohen-taminen ja sorretun suojaaminen on otollisin jumalanpalvelus. Rakkautta, rakkautta lähimmäisiinne te ennen kaikkea kaipaatte. Sillä Herra on pannut lakinsa teidän sisimpäännne ja kirjoittanut sen teidän sydämiinne ja vasta nyt Hän on todella teidän Jumalanne ja te Hänen kansaansa. Ja silloin on todella luotu uusi, tulevaisuuden yhteiskunta."

Pappismunkki Johannes

Arkkipiispa Leon katsaus kirkkovuoteen 2014–2015

Syksyn 2014 merkkitapahtumista on hyvä mainita arkkipiispa Paavalin (1914–1988) syntymän satavuotismuistoseminaari Valamossa ja valtakunnalliset kirkkolaulupäivät Tampereella. Kirkkolaulun suur tapahtuma marraskuussa liittyi sopivasti arkkipiispa Paavalin persoonaan, sillä juuri hän toimi 1940-luvulta lähtien laulujuhliemme kantavana voimana.

Karjalan Valistajien juhlena Valamossa vietetyssä arkkipiispa Paavalin muistoseminaarissa nousi esille muiden asioiden ohella esimiehen Paavalin ahkeruus ja tarmokkuus. Ilman arkkipiispa Paavalin innostusta ja työteliäisyyttä meillä ei olisi suomenkielellä sitä hengellistä, liturgista tai musiikillista kirjallisuutta, joka meillä nyt on.

Marraskuussa Valamossa kokoontunut kirkolliskokous valitsi kirkkoomme uuden piispan. Oulussa 10.–11. tammikuuta vihittiin piispa Elia ja samassa yhteydessä hänet asetettiin Oulun metro-

poliitaksi. Rukoilimme kaikki uudelle esimiehenellemme voimia valvoa rukouksessa ja vieraila pohjoisen laumansa luona. Puolentoista viikon päästä esittelin Oulun metropoliitan Konstantinopolissa patriarkallemme Bartolomeokselle.

Tammikuussa saateltiin Kuopiossa eläkkeelle 36 palvelusvuoden jälkeen kirkkomme taloudenhoitaja ylidiakoni Paavo Kokotti.

Huhtikuussa Kuopiossa vietettiin pitkään ja hartaasti odotettua juhlaa kun ortodoksinen kirkkomuseo vihittiin uudistettuna käyttöönsä pyhimmän patriarkkamme lähettämän edustajan Ruotsin ja koko Skandinavian metropoliitan Kleopaksen johdolla.

Huhtikuussa kutsun taivaan kirkkauteen sai yli 30 vuotta kirkolliskokouksessa papiston edustajana toiminut rovasti Aleksander Korelin.

Helluntaina oli Lintulan Pyhän Kolminaisuuden luostarin tempelijuhla. Tänä vuonna juhlaa vietettiin myös luostarin 120 vuotta sitten tapahtuneen perustamisen kunniaksi.

Toimessa olevista piispoistamme ensimmäisenä 70 vuoden iän saavutti elokuussa Helsingin metropoliitta Ambrosius.

Elokuun lopun kirkkopäivät Lappeenrannassa sattuvat samaan aikaan Ekumeenisen patriarkaatin piispainkokouksen kanssa. Arkkipiispana jouduin lähtemään patriarkan kutsusta esimiesten Elian ja Arsenin kanssa viikoksi Konstantinopoliin.

Moniarvoisuus ei ole uhka

Ortodoksinen kirkko ja sen kانونinen perinne oli viime keväänä laajasti esillä julkisuudessa. Uskon, että maallisessa mediassa kuplinut kriittisyys kanonista perinnettäm-

Ekumeenisen patriarkaatin 29.8.–2.9. Konstantinopolissa kokoontunut piispainkokous yhteiskuvassa Pyhän Kolminaisuuden katedraalin edessä.

me kohtaan on ohimenevää. Kanoneihin kohdistuva kriittisyys oli ehkä enemmän heijastusvaikutuksia suomalaisen työelämän muutoksista kuin vaatimuksia ortodoksisen kirkon muuttumiseksi.

Suomen muuttumista moniarvoisemmaksi ei pidä ymmärtää uhkaksi ortodoksille kirkolle ja sen kanoniselle perinnölle. Kansainvälistyminen tai uskonnonvapaus merkitsevät myös sitä, että nykyisin vähemmistöissä elävien yhteisöjen, kuten juutalaisten, muslimien ja katolilaisten näkyvyys kasvaa julkisuudessa.

Kristillisten arvojen eriytyminen liitosta luterilaisen yhtenäiskulttuurin kanssa ei kuitenkaan merkitse ekumeniakielteisyyttä tai gettoutumista, päinvastoin.

Teologia ja tiede

Ortodoksinen teologia ja papiston koulutus on ollut pian 27 vuotta osa yliopistoa. Vaikka teologiaa tutkitaan yliopistossa metodologisesti ja kirkon parhaaksi, kirkko ei ulkoista ajatteluaan sinne.

Dominikaanimunkkien 1000-luvulla luoma *universitas*-yliopistojärjestelmä tehtiin autonomiseksi ja kirkon hierarkista riippumattomaksi kouluksi. On hyvä, että esimerkiksi kanoneja tutkitaan ja tulkitaan sekä yliopistossa että kirkon arjessa.

Suomalainen teologia on ollut vuosikymmeniä tietyssä mielessä protestanttisen objektiivisuuden läpitunkemaa. Välillä tuntuu siltä, että ammattiteologia on siirtynyt yliopistoihin ja ottanut sinne kirkon ääneen. On joskus paikallaan kysyä, puhuvatko yliopistotutkijat kirkon äänellä samalla *ex cathedra* -varmuudella kuin ne, joiden vastapainoksi koko *universitas* kerran luotiin?

Objektiivisuus voi olla myös harhaa. On helppo tunnistaa autoritaarisuus yksilöissä, mutta miten hyvin näemme sen niissä rakenteissa, jotka on puettu esimerkiksi demokratian tai ihmisoikeuksien pukuun?

Arkkiepiispa Paavali tuo Konevitsalaisen ikonin vuoden 1971 Amerikan-matkalta takaisin Valamon luostariin.

Osaammeko erottaa toisistaan liberaalisuuteen verhotun klerikaalisuuden ja konservatiivisen kirkollisuuden?

Tarvitsemme nyt Suomessa perehtymistä meitä vanhempien kirkkojen historiaan ja kokemuksiin. Monet ortodoksiset sisarkirkkomme ovat kokeneet valtavia yhteiskunnallisia myllerryksiä: teokratian, islamin, vallankumoukset ja diktatuurit. Esimerkiksi Balkanin ja Lähi-idän ortodoksien pitkään historiaan mahtuu paljon sellaista uskollisuutta perinteelle, joka sopii ortodoksisen identiteetinmalliksi meille kansainvälistyvässä Suomessa.

Kirkkovuosi 2014–2015 oli kirkossamme terveellinen oppimisjakso siihen, mihin ortodoksisuus ankkuroituu muutosten keskellä.

Arkkiepiispa Leo

Arkkimandriitta Elia antoi kanoniset lupauksensa ja vihittiin piispaksi Oulussa 11. tammiukuuta.

Uudistetun kirkkomuseon tilat siunattiin Kuopiossa 24. huhtikuuta.

Kristuksen syntymäjuhlanä kirkoissamme lauletaan kahta kanonia, jotka sisältävät viittauksia Vanhan testamentin profeettojen näkyihin ja ennuskuviin.

Kirkkoveisut ja profeetat

Bysanttilainen hymnografia, joka muodostaa jumalanpalveluksissamme käytettävien veisujen perustan, on täynnä viittauksia Vanhan testamentin profeettoihin.

Hymnit eivät näe uuden liiton tapahtumia ainoastaan muinaisten ennustusten täytty-myksinä, vaan paljastavat meille vielä ajattomamman ulottuvuuden: profeetat eivät kirjoittaneet ennustuksia tiedottomina, Pyhän Hengen aiheuttaman

ekstaasin sokaisemina, vaan nimenomaan *näkivät* sielunsa silmin tulevat tapahtumat. Tätä hengellistä näkökykyä nimitetään kirkkoisien puheessa kreikan kielellä *theoriaksi*. Näitä näkyjään profeetat kirjasivat ylös Vanhaan testamenttiin, joskus arvoitusten ja salaisuuksien muodossa.

Samalla tavalla hymnien viittaukset profeettoihin ovat joskus selkeitä, toisinaan taas epäsuoria. Niiden hahmottaminen vaatii salaisuuksien tuntemista: paitsi Raamatun kirjojen, myös kirkon opetuksen tuntemista. Onkin arveltu, että Bysantin valtakunnassa kirkkokansa – ainakin aktii-

HARRI PEIPONEN

analysoivat syvemmin päivän teemaa.

Kristuksen syntymäjuhlan kirkoissamme lauletaan kahta kanonia, jotka sisältävät runsaasti viittauksia Vanhan testamentin profeettojen näkyihin ja ennuskuviin. Toinen niistä, pyhän Johannes Damaskolaisen kirjoittama runo, kuvaa osuvasti profeettojen hengellistä näkökykyä: *"Profeetta Habakuk muinoin veisuissaan ennalta julisti ihmiskunnan uudelleen luomista, jonka esikuvan hän sai sanoin selittämättömästi nähdä. Sillä puhtaasta Neitseestä, pyhästä vuoresta, on syntynyt lapsukainen, Sana, joka uudistaa kaikki kansat"* (4. ir-mossi). Tämän suoran viittauksen lisäksi sama oodi tekee varovaisemman maininnan profeetta Hesekielin temppelinäystä: *"Oi Neitsyt, [...] sinä ylittit ihmisyyden rajat, kun synnytit ennen kaikkia aikoja olleen Isän Sanan. Hyvyydessään Jumala kulki sinetöidyn portin läpi ja meidän pelastuksemme tähden luopui ylhäisestä armostaan"* (3. tropari). Profeetan näyn portti, joka on varattu vain Jumalalle, on siis ennustus Jumalansynnyttäjän neitseellisestä kohdusta.

Profeetat kanssakulkijoina

Kirkkoveisut painottavat vahvasti jumalanpalvelusten ajatonta ulottuvuutta. Siksi profeetat eivät ole joku historiassa elänyt ihmisryhmä, jonka tehtävä olisi päättynyt. Päinvastoin! He toimivat keskuudessamme edelleenkin julistuksillaan. Tämän takia bysanttilainen hymnografia usein puhuukin profeetoille aivan kuin he olisivat vieressämme rukoilemassa. Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen juhlan katismatropari puhuttelee suoraan profeetta Daavidia: *"Julista, Daavid, mikä on tämä juhla, jota sinä veisuin ylistät psalmien kirjassa!" Daavid vastaa: "Neitseestä siemenettömästi syntynyt Kristus otti Kuninkaan tyttären, Jumalan palvelijattaren, Neitsen, iankaikkisiin majoihin asumaan. Sen tähden riemuitsevat äidit, tyttäret ja Kristuksen morsiamet ja huutavat: Iloitse, Sinä, joka siirryit taivasten valtakuntaan!"*

Tämä veisu oikeastaan yhdistää monia eri aikakerroksia. Daavid on läsnä samassa jumalanpalveluksessa kuin mekin. Toisaalta hän itse viittaa puheessaan menneisyy-

teen – hänkin on nähnyt jo psalimia kirjoittaessaan hengellisessä näyssä Jumalansynnyttäjän hautajaissaaton ja hänen sielunsa kohoamisen taivasten valtakuntaan. Psalmi 45, johon profeetta viittaa, ei kuitenkaan ole kirkon perinteessä ainoastaan kuolonuneen nukkumisen juhlan ennustus, vaan se viittaa myös Jumalansynnyttäjän temppeliin-käymisen juhlaan. Psalmin kuvaama hääsaatto toimii esikuvana Maria-lapsukaisen saatolle temppeliin ja edelleen sen kaikenpyhimpään. Toisaalta taas tuo saatto, yhdessä varsinaisen psalmitekstin kanssa, oli esikuva Marian elämän päätökselle: hänen hautajaissaattonsa johti hänen sielunsa taivasten valtakuntaan, jota kaikenpyhin symboloi. Veisun lopun tervehdys (*"Iloitse!"*) taas muistuttaa meitä ylien-keli Gabrielin ilosanomasta, joka päätti vanhan liiton ajan ja aloitti uuden.

Ajaton julistus

Mikä tämän ajattoman ajattelutavan merkitys sitten on? Se kertoo meille Jumalan iankaikkisesta suunnitelmasta, pelastushistoriasta ja iankaikkisuudesta, jota kohti me kaikki olemme matkalla. Tässä kontekstissa profeettojen julistus ei kuulu vain hamaan menneisyyteen, vaan hymnien kautta jokaiseen aikakauteen. Kirkkoveisut ovat se väylä, jota pitkin profetioiden tulkinnat kantautuvat kirkkokansan korviin. Samalla ne haastavat meidät tutkiskelemaan Raamattua; lukemaan, mitä Kristus itse opetti meille profeettojen roolista pelastushistoriassa.

Kirkkoveisujen laulaminen ja kuuleminen ei kuitenkaan ole vain opettamista. Se on sakramentaalista toimintaa, yhdistymistä koko kirkon näkyvän ja näkymättömän seurakunnan ylistysääneen sekä pyrkimystä Jumalan sisäiseen katsomiseen. Sakramentaalinen toiminta edellyttää myös meiltä vahvaa uskoa ja keskittymistä: jos pysymme avoimina veisujen opetukselle ja annamme niiden ravita mieltämme ja sieluumme, opimme Jumalan salaisuuksia, jotka *"ovat sinetillä lukitut uteliaisuudella tutkivien ymmärrykseltä, mutta paljastetut niiden hengelle, jotka tätä salaisuutta uskolla kumartavat"* (sunnuntain 5. sävelmän kiitosstikiiroista).

Jaakko Olkinuora

visesti jumalanpalveluksiin osallistuva – olisi tuntenut useimmiten esiintyvät Raamatun tulkintamallit sellaisina, kuin ne hymneissä ja kirkkoisien saarnoissa esiintyvät.

Kanonirunot

Erityisesti mainintoja profeetoista esiintyy kanonirunoissa. Nämä aamupalveluksessa veisattavat pitkät, monisäkeistiset tekstit ovat koko nykyisen veisutraditiomme rikkain muoto. Kanonit koostuvat kahdeksasta tai yhdeksästä oodista, joista kukin edelleen perustuu Vanhan tai Uuden testamentin teksteihin. Kunkin oodin aluksi kuoro laulaa *irmossin*, mallisäkeistön, joka usein viittaa koko oodin lähdetekstiin. Tämän jälkeen lukija lukee *tropareja*, jotka

On tartuttava tekemään!

Jarmo Ihalainen katsoo maailmaa laajasti. Tämä mies on tehnyt ja nähnyt paljon. Erilaiset työt, opinnot ja kokemukset auttavat näkemään elämän eri laitoja.

Varkautelainen Jarmo Ihalainen puhuu jämäkästi ja suoraan. Vuodet kahdessa kansankirkossa, kolme kautta kansanedustajan avustajan työssä, sosionomin opinnot ja kirkolliskokousedustajuus kiinnittävät ajatukset tähän päivään.

Eniten Ihalaista kismittää diakoniatyön asema ortodoksikirkossa. Kahdenkymmenen vuoden työkokemus luterilaisessa kirkossa antaa asialle vertailupintaa.

- Välillä mietin elämmekö jossakin kirkollisessa kuplassa, jossa haluamme unohtaa ympäröivän yhteiskunnan. Tämä tekee kirkosta epäuskottavan. Diakoniatyö on liturgiaa liturgian jälkeen. Siinä usko muuttuu todeksi, osaksi arkipäivää.

- Voisimme hyvin ottaa mallia luterilaisilta. Siellä diakoniatyö pelaa. Heidän kirkokjärjestyksessään sanotaan, että jokaisessa, pienessäkin seurakunnassa tulee olla ainakin yksi diakoniatyöntekijä. Tämä ei toteudu meidän seurakunnissamme.

Ihalainen pohtii kirkossamme esille tuotua ns. lähimmäispalvelua, joka on diakoniatyön ydinaluetta.

- Miten saamme sen toimimaan jos sen pohjana ei ole ammatillista koordinointia? Ei pelkkä diakoniatoimikunta pysty siihen. Jokaiseen seurakuntaan pitäisi perustaa diakoniatyöntekijän työsuhte, joka pienemmissä voisi olla osa-aikainen. Yhteistyötä voisi tehdä naapuriseurakuntien kanssa.

Molemmipuolista kotouttamista

Ihalaisella on pohjaa jyrinälleen. Sosionomi AMK:n opinnot ja vapaaehtoistyö ovat avanneet ovia yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevien ihmisten luo. Opinnäytetyönään Ihalainen päivitti Varkauden kaupungin kotouttamisohjelman. Tämä kantaa pohdintaan myös sosiaalisen median ajan turvapaikanhakijavirtoja. Onhan maahanmuuttajatyö myös diakoniatyötä.

- Some-aikana ei tällaisia turvapaikanhakijavirtoja ole aiemmin ollut. Meidän on muistettava, että tämä luo pohjaa viestinnälle ja siitä luoduille ajatusmalleille. Some on myös siirtolaisten käytössä.

- Kaikki ymmärtävät, että nämä ihmiset ovat pakenemassa vaikeita olosuhteita. Siihen sekaantuu kuitenkin myös ihmiskauppaa ja elintasopakolaisuutta. Kaikkeaa ei tarvitse eikä pidä hyväksyä.

- Tuntuu siltä, että osa näistä ihmisistä käyttää hyväksi EU:n liikkuvuusvapautta vaikka eivät ole EU:n kansalaisia. Ovatko he turisteja vai pakolaisia? He ainakin liikkuvat kuten turistit vaikka ovat turvapaikanhakijoita.

Ihalainen muistuttaa ns. Dublinin säännöstä, jonka mukaan siinä maassa, johon pakolaiset ensimmäiseksi tulevat, pitäisi rekisteröityä. Nyt virtojen tultua jo maahamme saakka, tulisi maahantulo pysäyttää rajalle. Turvapaikanhakijat siirtyvät sieltä heille osoitettuun vastaanottokeskukseen. Valtion pitäisi osata rajoittaa maahamme tulevia ihmisvirtoja.

- Paljolti juuri sosiaalisen median kautta levinneiden kuvien vuoksi ihmiset tuntevat etnoromanttista sympatiaa näitä ihmisiä kohtaan. Asioista ei kuitenkaan pitäisi päättää tunteiden vaan faktojen kautta.

Jämäkkänä Ihalainen muistuttaa kuitenkin myös omasta osuudestamme maahanmuuttajien asettumisessa maahamme ja kirkkoomme.

- Suomen kotouttamislaissa ideaalina

MARI VAINIO

nähdään kaksisuuntainen kotouttaminen. Odotamme, että ulkomaalaiset oppivat tämän yhteiskunnan säännöt, kulttuurin ja kielen ja osaavat olla osana tätä yhteiskuntaa. Vastavuoroisesti kantasuomalaisen on velvollisuus ottaa heidät vastaan ja hyväksyä heidän kulttuurinsa ja kielensä. Näin tapahtuu tervettä vuorovaikutusta.

Vastuuta ja valtaa

Haastatteluhetkellä Ihalaisen mielessä on parin päivän päästä lähestyvä Varkauden seurakunnantarkastus. Varkauden seurakunnan valtuuston ja neuvoston jäsen toivoisi tapaamisesta todellista piispan ja seurakuntalaisten välistä kohtaamista.

- Kun piispat tulevat paikallisseurakuntiin vierailulle, toimitetaan yleensä yksi tai kaksi jumalanpalvelusta, kirkkokahvit ja pieni keskustelu. Miksi tapaamiset eivät voisi olla enemmän työneuvotteluja, joissa keskusteltaisiin piispan toivomista asioista ja siitä mitä seurakuntalaisilla on sydämellään? Tämän ei pitäisi olla pelkkää "kirkkodraamaa".

Seurakunnantarkastus kantaa ajatukset myös marraskuussa järjestettävään kirkolliskokoukseen ja siellä käsiteltävään uuteen hiippakuntamalliin. Kyse on Ihalaisen mukaan lähinnä piispojen vallasta.

- Jos kirkkolakia ja -järjestystä luetaan tarkkaan, piispoilla on jo nyt aikalailla ohjausvaltaa jos he haluavat sitä käyttää. Tämä näkyy esimerkiksi pappien ja kanttorien valinnoissa, joissa he voivat ehdokasaset-

telullaan osoittaa valinnalle suunnan. Se on tärkeä asia. Pappien ja kanttorien valinnat vaikuttavat paljon siihen minkälainen kulloinenkin seurakunta hengeltään on, miten sen yhteisö toimii.

- Myös talousarviot ja toimintasuunnitelmat lähtevät aina arvioitaviksi hiippakunnan piispalle. Hän voi antaa niistä minkälaisen lausunnon tahansa. Yleensä aina piispaa kuunnellaan. Piispan ohjausvalta on kuitenkin sidottu kirkkodemokratiaan. Mielestäni tämän

hetkinen järjestelmä on hyvä.

Vahvojen sanojen takana elää vakauksellinen kristitty, jonka sydän sykkii erityisesti vähäosaisille. Vapaaehtoistyönään Ihalainen ohjaa kolmikymppisiä, työttömiä miehiä.

- Lähinnä se on työterapiaa. Tehdään talkootöitä, laitetaan kesällä mökkejä kuntoon, kalastetaan ja ollaan yhdessä puusavotassa. Kunnan fyysisiä hommia. Näillä ihmisillä on elämässään jo toivottomuuden tunne, tulevaisuuteen ei enää uskota. Jokaiselle tulisi löytää työtä. Tätä kohti yritämme mennä muutamien sosiaalialan järjestöjen, Varkauden kaupungin ja Ely-keskuksen yhteisen projektin kanssa. Kaupungin 15 % työttömyyteen pitäisi löytää ratkaisuja.

Jarmo Ihalaiselle kirkossa on koko elämä.

- Jos arjen elämässä ei asu Kristus, mitä seurakuntaelämää se on, harrastusko vain?

- Seurakunta on Kristuksen ruumis, jonka kautta voi elää arjen kristillisyyttä, joka päiväistä elämää.

Jarmo Ihalainen iloitsee jumalanpalveluksista, joita voi jakaa eri ikäisten ihmisten kanssa. Yhteisöllisyydessä on koko kirkon kuva.

- Liturgiassa ajattelen usein syrjäytymisvaarassa olevia ihmisiä, jos he vain löytäisivät edes vähän toivoa kulkea eteenpäin. Ilman toivoa ei ole elämää.

Mari Vainio

Arvot väkivallan maailmassa

Halki vuosisatojen ovat tutkijat yrittäneet löytää vastauksia ihmisen käsittämättömästä julmuudesta lajikumppaneita kohtaan. Miksi sodat syttyvät? Kuinka kansanmurhat ovat mahdollisia? Mikä saa diktaattorit lahtaamaan omia kansalaisiaan, kansalaiset toisiaan ja kansakunnat toisia kansakuntia? Maailmansodista, atomipommeista, Stalinin ja Hitlerin hirmuteoista, Vietnamin sodasta ja vastaavista pimeyden raakuuksista yritetään etsiä syitä, jotka ajavat ihmisiä väkivaltaan. Tutkimusten lähtökohtina voidaan pitää uskoa siihen, että historiasta voidaan oppia.

Uskoa ihmisyyteen lujittavat monet uskon ja moraalin sankarit, jotka ovat nousseet esiin sotien kaaoksesta. Keskiajan lopulle asti uskottiin yleisesti, että sodat ovat Jumalan syntiselle ihmiskunnalle langettamia rangaistuksia, Jumalan ruoskia. Uudella ajalla tuli mukaan näkemys, jonka mukaan sotien syitä ei tarvitse etsiä ihmisistä ja hänen yhteiskuntaansa kauempaa. Nämä syyt voidaan löytää, niihin voidaan vaikuttaa ja sodat voidaan estää. Valitettavasti kaikista yrityksistä huolimatta sota ei ole poistunut ihmiskunnan vitsausten joukosta.

Tämän hetken maailma on sekasorron maailma, jossa kylmät tuulet käyvät kansojen ylitse. Vedotaan terveeseen järkeen, että ihmiskuntaa kohtaava katastrofi voitaisiin välttää. Kaikki hyvät voimat olisi koottava toimimaan yhteisen asian puoles-

ta. Nykyisestä julkisesta keskustelusta puuttuu usein kuitenkin teologinen puoli. Meidän täytyy ottaa mukaan oppi ihmisestä, joka tätä maailmaa rakentaa ja käyttää.

Haluaisin uskoa ihmisen hyvyyteen, joka heijastuisi koko maailmaan, mutta valitettavasti meidän on otettava mukaan synnin todellisuus. Riippumattomuus Jumalasta johtaa synnin ajallisiin seurauksiin. Niiden joukosta nousevat esiin viha, kateus, riita itsekkyyks, väkivalta ja sen järkyttävät muutokset. Kreikkalaisen mytologian mukaan Prometheus toi tulen maan päälle. Tuli ei ole vain kotilieden lämpöä, sillä siihen sisältyvät myös tuhon voimat. Hänen veljensä Epimetheus avasi Pandoran lippaan, josta kaikki maailman vitsaukset tulivat esille, ainoa mikä jäi kannen väliin oli toivo.

Ihminen on jaksanut toivoa, niin kauan

kuin on ollut elämää. Meidän on kuitenkin otettava vakavasti esiin myös Raamatullinen sanoma. Jeesuksen opetuksen mukaan emme ole menossa rauhallisia kulta-aikojen ja kohden. Matteuksen evankeliumin 24. luvussa Hän ennustaa ajasta jolloin kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan. Esiin nousee pelottavana ajatus lopun ajan synnytystuskista. Minulle evankeliumi on silti rauhan evankeliumia.

Apostoli Paavalin mukaan Herra itse on meidän rauhamme (Ef 2:14). Rauhan sanoma sovinnosta, vihollisuuksien loppumisesta, ei kuitenkaan ole samaa kuin kansojen välinen rauha. On kaksi maailmaa; kristityn sisäinen rauhan maailma ja ulkoi-

nen levoton maailma, johon ei näytä tulevan rauhaa. Kristillisen lopunajan odotuksen mukaan kerran aikojen aamussa alkunsa saanut maailma myös kerran loppuu. Emme voi pysäyttää maailman aikakelloa, mutta voimme tarkkailla ajan merkkejä. Voimme kantaa kärsivän ihmiskunnan rukoukset Jumalan luo, sillä juuri rukouksessa kohtaamme Jumalan rauhan. Jumalan tahto on rauhan, oikeuden ja rakauden toteutuminen maailmalla. Jumala ei tahdo elämän tuhoutuvan sotaan, sortoon ja väkivaltaan. Yhdessä kaikkien kristittyjen, kaikkien uskontokuntien, kaikkien kansakuntien kanssa voimme rukoilla Jumalalta rauhaa ja että kaikki tuhon uhka väistyisi sovinnon ja luottamuksen tieltä.

Ihmiset – Rakastakaa!

Pappismunkki Johannes

MARTINUS MARKOFF

Syyria, Raamatun maa

Syyria on yksi niistä alueista, joilta ihmiskunnan kulttuuri on kotoisin. Syyria on myös Raamatun maa. Ortodoksinen jumalanpalveluksemme on syyrialaista perinnettä, joka Konstantinopolissa sai muodon, jonka tunnemme.

Syyria lahjoitti kristikunnalle monia pyhiä naisia ja miehiä, kuten ensimmäinen naismarttyyri Tekla, erämaan isä Efraim ja Niniven piispa Iisak, mutta myös tulisieluinen saarnaaja Johannes Krysostomos.

Syyrian Antiokia oli varhaisen kristinuskon tärkeimpiä keskuksia. Tänä päivänä Antiokian kirkon perintöä jatkaa kaksi kirkkoa: ns. kreikkalais-ortodoksinen Antiokian patriarkaatti ns. syyrialais-ortodoksinen eli jakobiittinen kirkko.

Syyrialaisortodoksinen kirkko edustaa arameankielisten kristittyjen traditiota, joka palautuu Jerusalemin ja syyrialaisen kulttuurialueen ensimmäisiin kristittyihin. Se ei tunnustanut Kalkedonin ekumeenisen kirkolliskokouksen päätöksiä vuonna 451 ja on siitä lähtien ollut erillään Konstantinopolin ja Rooman kirkoista. Kreikkalaisortodoksinen kirkko jatkaa niiden traditiota, jotka hyväksyivät Kalkedonin. Nimestään huolimatta se on kieleltään ja identiteetiltään rabialainen. Kirkot ovat hyväksyneet teologisen yhteisymmärryksen vuodelta 1991, joka ratkaisee Kalkedonin erimielisyyden. Niiden hengellisyys ja jumalanpalvelus ammentavat samoista ortodoksinen uskon apostolisista lähteistä.

Syyrian ja Libanonin kristityt panivat 1800-luvulla alulle arabinationalismin aatteen. Sen tavoitteena oli maallinen, uskonnollisesti puolueeton valtio ja tasaveroisuus, muslimille, kristityille ja juutalaisille yhteinen arabialainen kansallistunne.

Se toteutui vain joiltakin osin, koska useimmat arabitasavallat joutuivat ennen pitkää erilaisten diktatuurien valtaan. Syyriassa uskontojen ja heimojen tasapaino säilyi ankan diktatuurin komennossa.

Syyrian sisällissota on kestänyt jo monta vuotta, mutta loppua ei näy. Maa pirstoutuu poliittisten, uskonnollisten ja etnisten ryhmien taistelulentäksi. Kristitty vähemmistö edusti ennen sotaa n. 10 % maan väestöstä, eli heitä oli runsaat kaksi miljoonaa. Yli puolet kuului Antiokian kreikkalais-ortodoksiseen patriarkaattiin. Toiseksi suurin oli syyrialais-ortodoksinen kirkko. Merkittäviä olivat myös armenialais-ortodoksinen kirkko ja eritaustaiset katoликтiset uniaattikirkot. Protestanttiset kirkot olivat pieniä. Evankelikaalisten länsimaisten herätysliikkeiden toimintaa rajoitettiin. Kristitty vähemmistö tunsikin yleensä olonsa turvalliseksi, vaikka valtiovalta oli vastuussa monista poliittisista ihmisoikeusloukkauksista.

Syyriassa taistelee nyt hallitusta vastaan ja keskenään monia kapinallisryhmiä, joista osa kannattaa maallista demokratiaa, osa edustaa maltillista poliittista islamia ja osa äärimmäistä, väkivaltaista tulkintaa islamista. Lisäksi ovat kurdikapinallisten joukot. Kristityt uskovat saavansa turvaa maan hallitukselta, maalliselta oppositiolta ja kurdeilta; paikallisia kristittyjen asejoukkoja on jossain perustettu kristittyjen kylien turvaksi.

Syyrian kristittyjen tilannetta kuvaa

hyvin Aleppon kahden piispan kaappaus. Syyrialaisortodoksinen metropoliitta Mor Youhanna Ibrahim ja kreikkalais-ortodoksinen metropoliitta Boulos Yazigi olivat suorittamassa yhteistä humanitääristä tehtävää, kun heidät kaapattiin pääsiäisen alla 22.4.2013. Tarkoituksena oli auttaa useita kuukausia kaapattuina ollutta kahta pappia, kreikkalaisortodoksista ja armenialaiskatoista. Tämä tehtävä vei heidät rajan yli Turkin Antiokiaan. Palatessaan sieltä heidät ilmeisesti kaapattiin Aleppon esikaupungissa. Metropoliitat ovat edelleen, yli kaksi vuotta katoamisen jälkeen, tuntemattomien taistelijoiden kaappamina. Mor Youhanna Ibrahim on Syyrian kansainvälisesti tunnetuin piispa, joka on hoitanut monia ekumeenisia tehtäviä.

Muslimien ja kotimaisten kristittyjen suhde on Syyriassa perinteisesti hyvä. Siksi on ennenkuulumatonta ja hälyttävää, että syyrialaisia kirkonjohtajia kaapataan. Se kertoo kristittyjen tilanteen heikkenemisestä kaoottisen sisällissodan kourissa ja voi ennakoita kristittyjen joukkolähtöä maanpakoon. Puolet syyrialaisista, kymmenen miljoonaa ihmistä, on sotaa paossa kotimaassa ja ulkomailla. Meidän on kysyttävä itseltämme, kenen etua Syyrian pitkittyvä sota palvelee. Lähi-Idän kristittyjen vaino ja joutuminen pakosalalle 2000-vuotisesta kodistaan on huolestuttava merkki toista uskontoa ja toisenlaisia ihmistä kohtaan tuntemamme pelon ja vihan kasvusta maailmalla. Kristinuskon sanoma on päinvastainen. Raamattu käskee meitä tekemään sen mitä voimme, ottamaan heidät ja kaikki sotaa ja vainoa pakenevat vastaan.

Rovasti Heikki Huttunen

Profeetat ikoneissa

Kirkko ohjaa meitä muistamaan pyhiä ihmisiä. Muistaminen ohjaa mieltämme osallistumaan heidän elämäänsä ja olemaan lähellä heitä, jotka ovat uskon esikuvia. Heidän esirukouksensa kantavat.

Kirkkorakennuksessa profeetat ovat läsnä esimerkiksi ikonostasissa. Erityisesti Venäjällä ikonostaasi kehittyi monikeroksiseksi rakennelmäksi, jonka yhden osan muodostaa profeettojen rivistö. Siihen kuvataan Vanhan testamentin profeettoja käsissään avonaiset tekstirullat. Niihin on kirjoitettu kunkin profeetan ennustus, joka koskee neitseellistä synnytystä tai Kristuksen lihaksitulemista. Rivistön keskellä on Znamenie eli Ennusmerkin Jumalanäiti- ikoni. Se pohjautuu profeetta Jesajan ennustukseen neitseellisestä synnytyksestä: *"Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel."* Ennustuksensa täsmällisyyden vuoksi Jesajaa on kutsuttu viidenneksi evankelistaksi. Joskus Jesajan hahmo jätetään kokonaan pois sillä Znamenie-ikoni jo itsessään edustaa häntä. Profeettojen määrä voi vaihdella, mutta periaattena on, että kaikilla rivistöön kuvatuilla profeetoilla on neitseellistä synnytystä koskeva profetia. Profeettojen asennot ovat vaihtelevampia ja yksilöllisempiä kuin esim. Deisis-rivistössä vaikka hahmojen kokonaisilme onkin suuntautunut kohti keskushahmoa. Yhdessä esi-isien kerroksen kanssa profeettojen rivistö edustaa Vanhaa testamenttia, joka oli ennuskuva tulevasta Uuden liiton ajasta.

Profeettojen kuvaustapa

Profeettojen kuvaustapa riippuu siitä, milloin he ovat eläneet ja mikä heidän ase-

mansa on ollut. Profeetat esitetään usein paljaspäin mutta heillä voi olla myös erilaisia päähineitä. Salomolla ja Daavidilla on kuninkaan kruunu. Toisilla voi olla juutalaisen perinteen mukainen päässä pidettävä kotelo, joka sisältää Tooran jakeita. Profeetta Aaron kuvataan ylimmäisen papin asussa kun taas Mooseksella voi olla päähine, jonka sitomistapa muistuttaa Egyptin faaraoiden päähinettä.

Neitsyt Maria, profeettain ennustama

Ikoniaihe ja siihen liittyvä hymnirunous vakiintuivat Bysantissa 700-900-luvuilla. Tämä ikoniaihe tunnetaan yleensä nimellä, joka johtuu aiheen taustaan liittyvän hymnin alkusanoista: *"Profeetat ovat sinusta ylhäältä ennustaneet astiana, sauvana, kivilelynä..."* Tätä tekstiä ei kuitenkaan tunneta venäläisessä perinteessä vaan siellä ikoniaihe tunnetaan nimellä Jumalanäidin ylistys.

Ennen Konstantinopolin valloitusta aihe oli jo kehittynyt ja levinnyt koko bysanttilaiseen maailmaan. Se oli suosittu myös kirkkojen seinämaalauksissa ja kehittyi myöhemmin niin, että otsikkotekstistä jäi pois sana "ylhäältä" ja se muuttui muotoon "kaikki profeetat". Aiheen yleistyttyä pyrittiin löytämään kaikkien profeettojen teksteistä joitain Jumalansynnyttäjään liittyviä viittauksia. Ikoniin kuvattujen profeettojen lukumäärä vaihtelee 8-12 mutta heitä voi olla enemmänkin. Tällöin kaikki ennus-

tukset eivät koske pelkästään Jumalanäitiä, vaan ne viittaavat suoraan Kristukseen. Venäläisessä ikonimaalausperinteessä kuvataan profeettojen alapuolelle ja muusta joukosta erotetuksi vääärä profeetta Bileam, joka ei noudattanut Jumalan määräystä. Ennustuksen sijaan hänellä on teksti, joka osoittaa hänen omaan asemaansa. *"Minä näen hänet, en kuitenkaan nyt, minä katselen häntä, en kuitenkaan läheltä"*.

Marian ennustus-ikonissa useimmat profeetat kuvataan nuorina tai keski-ikäisinä kun taas Iisain puu-aiheessa profeetat ovat vanhoja miehiä. Tässä aiheessa kuvataan Kristuksen esi-isät. Ohjekirjojen mukaan komposition alaosassa on makuuasennossa Iisai, joka oli kuningas Daavidin isä. Iisain kupeista kasvaa puu, johon esi-isät on kuvattu. Vanhimmissa esityksissä Neitsyt Maria on usein Eleusa-tyyppinen.

Ennustusikonin henkilöt ovat koko- tai puolivartalohahmoja, bysanttilaisessa seinämaalauksessa kasviornamentin ympäröiminä. Kasviornamenttien käyttö ei alkuaan kuulunut erityisesti tälle ikonille vaan siihen vaikuttivat Iisain puu- ja Kristusviinipuu-aihe, jossa puun keskelle on sijoitettu Kristus ja hänen ympärilleen opetuslapset puun oksille. Nämä kolme ainetta kuvataan usein bysanttilaisessa kirkkoarkkitehtuurissa narthexin vastakkaisilla seinillä. Kupoleissa profeetat voidaan sijoittaa niin, että ylimpänä on Kristus Pantokrator. Sen alapuolella enkelihierarkiat ja tämän alapuolella profeettojen rivistö.

Venäläisessä ja slaavilaisessa perinteessä profeetoille on kuvattu heidän omaa ennustustaan esittävä attribuutti. Esimerkiksi profeetta Mooseksella on kädessään pala-

va pensas, jossa Jumala ilmestyi hänelle tai profeetta Hesekielillä suljettu portti. Venäjällä yleistyi tapa kuvata Maria yksin valtaistuimella yläpuolellaan Kristus-Immanuel. Balkanilaisessa perinteessä taas Maria istuu valtaistuimella Kristus sylissään.

Teologisesti ennustusikoni painottaa keskeisesti Jumalanäidin ainaista neitsyyttä. Tähän viittaavat profeettojen tekstit ja heidän attribuoittinsa. Petros Saska-kin mukaan Neitsyt Maria keskellä yksin istuvana on teologisesti oikea kuvaustapa. Jumalansynnyttäjän asento on samanlainen kuin Ilmestys-ikonissa. Kristus kuvataan ennustus-ikonissa oranssinpunaisessa puvussa, joka on vaalennettu kulta-säteillä ilmaisten näin pyhyyttä ja taivaallista kirkkautta. Jumalan Poika on vielä lihaksitulemattomana iankaikkisuudessa.

Jyrki Pouta

MARIAN ILMESTYS

Bysanttilaisessa maalausperinteessä tavataan joskus harvinainen esitys, jossa Kuninkaanoviin on kuvattu suurikokoinen Marian ilmestys.

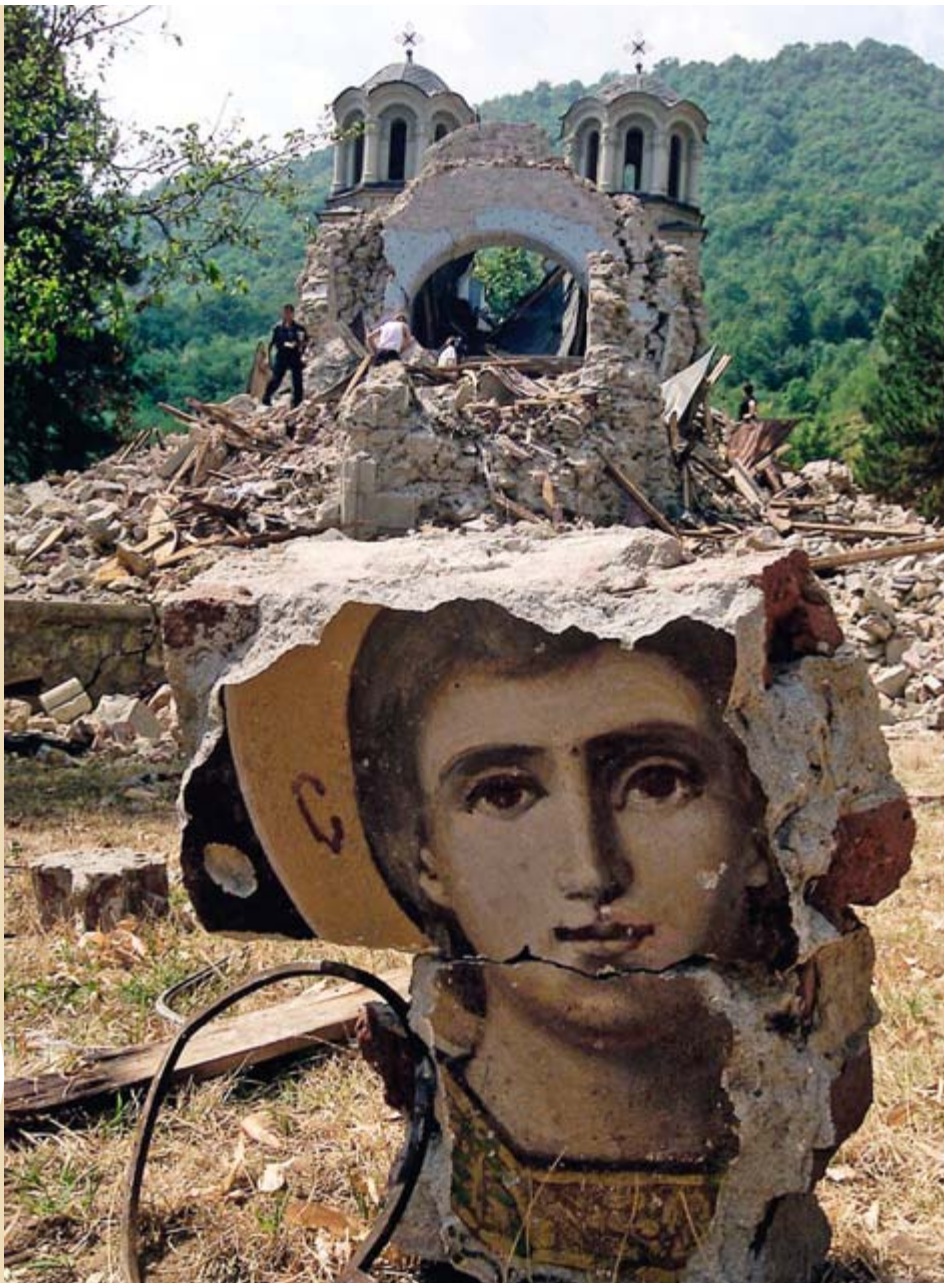
Marian ja enkeli Gabrielin yläpuolelle on kuvattu pienikokoisempina profeetat Jesaja ja kuningas Daavid. Heillä on käsissään kirjakääröt. Daavidin kirjakäärössä on teksti: "Kuule tytär, katso ja kallista korvasi" (Ps. 45:11). Jesajan teksti viittaa Kristuksen syntymään.

KURSKIN JUMALANÄITI

Venäläisessä perinteessä tunnetaan ikoniaihe Kurskin Jumalanäiti. Tämä ikoni on muunnelma "Profeettain ennustama"-ikonista. Keskellä on kuvattu Jumalanäiti Znamenie, jossa poikkeuksellisesti Kristus ei siunaa vaan molemmat kädet ovat puvun peittämät. Jumalanäidin ympärille on kuvattu kasviornamenttien sisään puolivartalohahmoina profeettoja tekstimurallat käsissään. Ylhäällä on Herra Sebaot. Oheinen Kurskin Jumalanäiti- ikoni on artikkelin kirjoittajan, Jyrki Poudan maalaama.

Nykypäivän profeetalliset sanat

*Kärsimys on kertomusta maailmasta ilman Jumalaa,
maailmasta, jossa kuolema ja kärsimys ohjaavat sen kulkua.*

LEHTIKUVA

Suomen uudempi kansalliskirjailija Väinö Linna sivusi vuonna 1949 ilmestyneessä, työläiskirjailijoita käsittelevässä esseessään teemaa jumalallisesta inspiraatiosta. Linnan mukaan Jumala on antanut lain, joka ei tosin ole Linnan mukaan savitauluihin kirjoitettu, vaan tuo laki on koko maailma, ”sen ilmiöiden kulun määrääjä ja ohjaaja”. Linna lisää, että suhteemme tuohon lakiin ei ole yksiselitteinen, vaan vaihtelee ihmisen ja persoonan mukaan. Tätä maailman kohtaamisen monimuotoisuutta varten on Linnan mukaan annettu evankeliumi, jotta ihminen voisi tehdä maailmasta mielikuvituksellaan tarpeidensa mukaisen.

Pilkahdus kauneutta

Linnan uskonnollisuuden erityispiirteitä erittelemättä analyysi on mielenkiintoinen. Teologiselle kielelle käännettynä se näyttäisi sanovan, että maailma on sellainen kuin on, eteemme heitetty merkitysten ja mielettömyyden kimppu, mutta evankeliumi antaa meille sen tulkinta-avaimen. Mielikuvitus on kaksiteräinen miekka: se voi luoda valhemaailmoja, mutta toisaalta myös fiktion kautta löytää faktan yhä kirkkaampana tai valmiina kirkastumaan. Mielikuvitus onkin Linnan mukaan Jumalan armeliaisuuden merkki: sen avulla on mahdollista vähintäänkin kuvitella että tämä maailma ei ole koko totuus itsestään.

3-vuotiaan pakolaislapsen hukkuminen Turkin rannikolle ei ole vain uutinen, viesti. Se on kertomusta maailmasta ilman Jumalaa, maailmasta jossa kuolema ja kärsimys ohjaavat sen kulkua. Tarvitaan profeetallista mielikuvitusta, ei häivyttämään tai laimentamaan tuota kärsimystä tai selittämään sitä pois, vaan yksinkertaisesti vihaamaan kuolemaa, pahuutta ja kärsimystä. Ne eivät kuulu Jumalan maailman alkuperäiseen suunnitelmaan. Tämän suunnitelman näkeminen vaatii askeettista mielikuvitusta: olisi helpompaa vain uskoa tuonpuoleiseen toivoon ja jättää

maailma oman onnensa nojaan.

Mielikuvituksella on siten profeetallisia ominaisuuksia. Kirkon traditiossa profeetan rooli on usein korostetun passiivinen, nöyryydessään haluton välikappale jumalalliselle ilmoitukselle. Sama traditio on ottanut myös varauksellisen kannan ”profetoimisen lahjaan”. Profetoimisen ei kuitenkaan ole välttämätöntä olla ukkosenjylyä ja tulevaisuuden ennustamista: se on kristinuskon mielikuvituksellista käyttöä, pahan vastustamista järkisyistä ja maailman laeista huolimatta, kauneuden pilkahduksen näkemistä rutiinien ja näennäisesti neutraalien asioiden heinäsuovassa. Lisäksi profetoimisen sekoittaminen taikauskoon, ennustamiseen ja ”valituksi tulemiseen” on kristillisen ilmoituksen väärinkäyttöä: Uuden liiton kristityillä ei ole enää profetioita Vanhan Testamentin lupausten mielessä, sillä nuo profetiat ovat täyttyneet jo Kristuksessa.

Ei liene sattumaa, että vain harvat teologit pystyvät inspiroimaan samalla tapaan kuin kirjailijat ja taiteilijat. Profeetalliset sanat eivät usein ole dogmaattisia lausemia, vaan inhimillistä hapuulua kohti jotain mistä ei kenties ole enempää tietoa kuin pelkkä aavistus. Raamatulliset profeetat eivät aina itsekään tienneet mitä ennustivat kunnes se toteutui; vasta evankeliumin valossa asiat näyttäytyivät sellaisina joista oli aiemmin vain puhuttu ja johon oli vain vihjattu.

Kristinuskon kosminen ulottuvuus

Vanhan Testamentin profeetat saavat siten synninpäästön: he eivät voineet tietää koko ilmoituksen täyteyttä Kristuksessa. Mutta mikä on tämän ajan kristittyjen tekosyy? Jos Jumala on itse ilmoittanut itsensä, antanut poikansa ristille ja kuolemaan, niin miten me voimme katsella maailman tapahtumia vain ”uutisina”? Miten voimme suhtautua pikkulapsen kuolemaan kuin se olisi vain maailmansisäinen tragedia, yksi surullinen sivu murheesta raskaassa his-

toriankirjassa? Miten me voimme sivuttaa jokaisen kristityn profeetallisen kutsumuksen nähdä maailma kristologisesti, nähdä kuolema ja kärsimys vihollisina, ei vain maailman ”neutraaleina” tapahtumina tai historian mielettöminä kouristuksina?

Kristittyinä emme voi katsoa maailmaa neutraalein silmin. Mitään neutraalia, Jumalalle vierasta ei ole. Siten emme voi tehdä jaottelua kristillisiin asioihin ja ei-kristillisiin. Kristinuskon katolinen uskonto, se koskee kaikkia ihmisiä, ja koko todellisuutta. Tämän kristinuskon kosmisen ulottuvuuden esilläpitäminen on profeetallista työtä, joka näkyy taiteessa sekä myös arjen hiljaisessa hyvydessä. Kristinuskon jäljet eivät rajoitu vain kirkkoihin tai liturgiaan, vaan evankeliumin valossa kristityn on tulkittava ajan henkeä ja kirjainta mielikuvituksellisesti. Ei taikauskoisesti, ei sentimentaalisesti, vaan luovassa hengellisyydessä.

Sanoista tekoihin

Ehkä etsimme turhaan profeetallisia sanoja, sillä sanoja maailma on täynnä. Sanoja pitää milteipä paeta, niiden silkka paljous musertaa. Profeetallisten sanojen etsiminen niiden joukosta voi olla mahdollista, se voi olla hurskasta hulluutta, mutta koska Jumala itsekin on siirtynyt Vanhan Testamentin profeettojen sanoista tekoihin, koska Jumala itse on tehnyt Sanastaan teon, Kristuksen, olisiko meidän aika siirtyä pelkistä sanoista tekoihin? Ehkä profeetalliset sanat ovat nykypäivänä harvinainen hiljaisuus, hengen hiljaisuus, joka Aila Meriluodon varhaisrunon Rauniourkujen tapaan voittaa maailman soraäänät:

*Niin valmis oli se, temppeli uus,
ei kivistä rakennettu, ei puista:
sen Kristus rauniouruista soitti.
Säröt äänien viimeistenkin se voitti.
Se ehjänä seiso: hiljaisuus.*

Ari Koponen

TUOMAS KALLONEN

PYHIEN SERGEIN JA
HERMANIN VELJESKUNTA

Kristus syntyy, kiittäkää!

Valmistaudu, Betlehem, avaudu
kaikille, Eeden, iloitse, Efrata,
sillä elämän puu on versonut
luolassa Neitseestä.

Hänen povensa on hengellinen paratiisi
ja siinä jumalallinen puutarha,
josta syöden emme kuole Adamin lailla,
vaan tulemme elämään.

Kristus syntyy
jälleenkorottaakseen muinoin
lankeemuksessa turmeltuneen kuvan.
Joulun esijuhlan tropari, 4. Sävelmä.

Pyhien Sergein ja Hermanin
Veljeskunta toivottaa
kaikille riemullista
Kristuksen syntymän juhlaa
ja Jumalan varjelusta ja
siunausta Herran vuodeksi
2016 ♦

Miten voin oppia rukoilemaan? Mitä on rukous?

Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta julkaisee aika-ajoin aineistoa, josta voi keskustella ryhmissä. Aineistosta saa tietoa erilaisista uskonelämän liittyvistä asioista. Tänä syksynä on ilmestynyt Rukous-aiheisen sarjan ensimmäinen osa. Sarja täydentyy syksyn ja kevään mittaan siten, että siitä tulee kahdeksanosainen.

Milloin tulee rukoilla? Miten paljon on rukoiltava? Nämä ovat lisäesimerkkejä kysymyksistä, joita ensimmäisen osion puitteissa käsitellään.

Aineiston tarkoituksena on toimia keskustelun virikkeenä. Jokainen voi kysymysten pohjalta kertoa omia ajatuksiaan herätetystä kysymyksestä. Tapaamisen vetäjällä on vastauksia kokoontumisen pohjana olevassa ”keskustelukirjeessä”. Kun on käyty aiheeseen liittyvä keskustelu, katsotaan, löytyykö vastauksiin mitään lisättävää!

Veljeskunnan nettisivuilla on Opin-
tomateriaaleja-otsikon alla myös kaksi aikaisemmin jakelussa ollutta kokonaisuutta, nimittäin Uskon perustuksia ja Sakramentit eli mysteerit. Aineistot on koostettu ajatellen ensisijaisesti Tiistaiseurojen ja ortodoksiakerhojen tarpeita, mutta ne ovat vapaasti kenen tahansa hyödynnettävissä.

Tutustu veljeskunnan nettisivuihin **pshv.fi!**

PYHIEN SERGEIN JA
HERMANIN VELJESKUNTA

SISÄINEN LINNA

-monta huonetta ja kaksi maisemaa

Taiteilijapari Ville ja Anni Löppönen, kuvataiteilija ja valokuvaaja ovat koonneet Joensuun taidemuseo Onniin yhteisen näyttelyn. Näyttelyn nimi, Sisäinen Linna on viittaus keskiaikaisen mystikon Pyhän Avilanin Teresan kuvaukseen ihmisen sisäisestä rakenteesta. Kaksi toisilleen läheistä ihmistä, mies ja nainen ovat valokuvauksen ja maalauksen kautta kosketuksissa henkilökohtaisen linnan tiloihin. Kysymyksessä on kahden taiteilijan kohtaaminen kahden erilaisen näkökulman kautta ihmisen sisäisiin näköaloihin.

Anni Löppönen (s. 1981) on San Francisco Art Institutessa opiskellut valokuvataiteilija. Hänen teoksensa pureutuvat maiseman ja

tilan kokemisen moninaisuuteen. Maisemat ja tilat siirtyvät paikallisuuden läsnäolosta sisäiseksi tilaksi, jonka huoneisiin ja maisemiin taiteilija kokee eksyvänsä. Tätä kautta johdatetaan hiljentymisen ja kuuntelemisen tapahtumaan.

Ville Löppönen (s. 1980) on Kuvataideakatemiasta valmistunut maalari, jonka maalauksen kieli nousee itäisen ikonitaiteen ja läntisen kirkkotaiteen traditioista sekä nykymaalauksen ja nykysarjakuvan kuvastosta ja kuvankerronnasta. Löppöselle maisema ja tila maalauksessa toimivat ihmisen eksistenssin kuvana ja ohjaajana sisäiseen näkemiseen.

Sisäinen Linna /
Anni Löppönen ja Ville Löppönen
Joensuun taidemuseo Onni
Kirkkokatu 23
Joensuu
www.joensuuntaidemuseo.fi

Anni Löppönen, Nimetön, 2014, digitaalinen vedos alumiinille, 150 x 100 cm. Yksityiskohta.

Ville Löppönen, Ghosts, 2013, öljy kankaalle, 200 x 180 cm. Yksityiskohta.

VALAMON MESTARIN JÄLKI II

Kristillisiaihteisia teoksia Suomen ja maailman taiteen mestareilta

Valamon luostarissa on nähtävillä jatkoa viime syksyn Mestarin jälki- näyttelylle, jossa oli esillä suomalaisten huipputaiteilijoiden kristillisiaihteista taidetta.

Mestarin jälki II -näyttely esittelee kristillisiaihteisia teoksia sekä Suomen että maailman taiteen mestareilta. Taiteilijoista mukana ovat suuren luokan kuvataiteilijat kuten mm. Rembrandt, Salvador Dali, Andy Warhol, Pablo Picasso, Helene Schjerfbeck, Albert Edelfelt. Piispa Arsenin kuratoima näyttely jatkaa ensimmäisen Meastrin jälki- näyttelyn kiitettävää linjaa.

Pablo Picasso, Corrida (litografia, 1959)

Helene Schjerfbeck, Ylösousemus (akvarelli 1898).

Rembrandt, Jeesus saarnaa, (etsaus n. 1643-49)

Ainutlaatuinen näyttely avaa teostensa kautta monia taiteilijoihin liittyviä kysymyksiä. Miksi Pablo Picasson tuotannossa kristilliset työt ovat suhteellisen harvinaisia vaikka ateistisesta maailmankatsomuksesta huolimatta Picasso tunsi viehätystä myös uskonnollisiin aiheisiin ja palasi niihin uransa aikana useaan otteeseen. Vaikka Raamatun tapahtumat tai teologiset dogmit eivät sinänsä ole hänen teostensa aiheina, voi katsoja kokea ne silti kristillisinä. Teoksissa on aistittavissa eräänlainen tuonpuoleisen läsnäolo.

Entä mitä tapahtui suurrealismin mestarille Salvador Dalille kun hän alkoi luoda kristillistä taidetta? Kuten muutkin Dalin työt, myös hänen uskonnollisiaihteiset teoksensa sisältävät runsaasti erilaisia symbolisia elementtejä. Tästä esimerkkinä näyttelyssä on Dalin "Santiago el Grande" - öljyvärimaalauksen mukainen mestarin itsensä tekemä grafiikan työ.

Myös suomalaisille mestareille kristilliset aiheet ovat olleet erityisen henkilökohtaisia ja vaativia. Näyttelyssä on nähtävillä mielenkiintoinen arvoitus, marsalkka Mannerheimin langon, Louis Sparren kesken jäänyt triptyykki. Teos kuvaa evakkoon joutumisen ja sotaan lähtemisen hätää. Ilmeisesti teos oli tarkoitettu sijoitettavaksi jonnekin merkittävälle paikalle, mutta sota muutti suunnitelmat.

Suomalaisista taiteilijoista esillä on myös mm. Akseli Gallen-Kallelan, Eero Järnefeltin, Maria Wiikin ja Juho Rissasen teoksia.

Näyttelytyöt kuuluvat itäsuomalaisen suvun yksityiskokoelmaan. Näyttelyn ehto on, että suku pysyy tuntemattomana. ♦

Näyttely on avoinna
30.4.2016 saakka.
Lisätietoja:
www.valamo.fi

Äänekäät uutiset

Siellä, missä on hiljaista, siellä kaikki on hyvin. Loppuaan kohti painuva vuosi on ollut niin äänekäs, ettei mikään näytä olevan hyvin.

Tämä on ollut esimurehtijoiden kultakautta. He murehtivat kaikkea sitäkin, mikä on vielä edessäpäin. He lukevat uutisia profetioina.

Äänekäs maailma on pahin uhka mittasuhteiden tajulle. Sen hereillä pitäminen on aina ollut vaikeaa, saati nyt. Numeroiden jonot karkaavat ymmärrykseltä on kysymys sitten taloudesta tai pakolaismääristä. Mihin ne enää voisivat vertautua ymmärryksen säilyttämiseksi?

Olen päivittäin kiitollinen suomalaisuudeksi ja siitä, että voin juuri tässä maassa avata lehden, radion, television. Minulle kerrotaan, minusta pidetään huolta. Voin luottaa, on mahdollisuus tietää. Eivät toimittajat tätä maailmaa sinelmille hakkaa.

Mittasuhteita voi tietysti etsiä äskeisyydestä tai kauempaa, aikojen aamusta. Se on kuitenkin historian väärinkäyttöä ja vastaukset arvatenkin väärä. "Muisti ei ole", sanoi englantilainen historioitsija Eric Hobsbawm, "tallentava mekanismi, vaan valintoja tekevä mekanismi".

Kaikkein vastenmielisin tapa palauttaa mittasuhteita on luulemalla tietäminen. Se on netissä riehuvien, eksistentiaalista höttöilyä harrastavien kuninkuuslaji. Vastenmieliseksi luulemisviisauden tekee se, että tietoa on kuitenkin olemassa enemmän kuin päässä käsittelykapasiteettia. Koskaan ei ole ollut niin paljon näitä iteprofeettoja kuin nyt. He ovat rajoittaneet liikkumisen kahlitsemalla ajatuksensa.

Joulun me kyllä saamme. Siihen ei kohdistu paineita yt-neuvotteluista, se ei valmistaudu tuottavuusloikkaan, eikä se ole pakenemassa paikaltaan. Joulu on uutinen, joka myös sellaisena pysyy. Uutinen, johon kaikki mahtuvat. Siellä missä on hiljaista, siellä kaikki on hyvin.

Risto Lindstedt

Suomen kristillisten kirkkojen johtajien vetoamus kehitysyhteistyöleikkauksia vastaan

Me allekirjoittaneet Suomen kristillisten kirkkojen johtajat vetoamme maan hallitukseen, että se kohtuullistaisi kaavailtuja kehitysyhteistyön leikkauksia. Kansantalouden kannalta välttämättömät leikkaukset tulisi kohdentaa niin, etteivät niiden vaikutukset pahenna kaikkein köyhimpien hätää Suomessa tai kehitysyhteistyön kohdemaissa.

Kehitysyhteistyö on tehokas tapa rakentaa globaalia turvallisuutta, ehkäistä terrorismia ja vähentää syitä lähteä maanpakoon ja siirtolaiseksi. Kansalaisjärjestöjen ja kirkkojen tekemä

kehitysyhteistyö on vaikuttavaa, koska se tavoittaa kaikkein haavoittuvimpia ihmisryhmiä. On pidettävä huoli siitä, etteivät tehdyn työn tulokset leikkausten seurauksena vaarannu ja ettei kehitysyhteistyön ammattitaito katoa.

Meidän tulisi muistaa, kuinka Suomi vielä vähän aikaa sitten oli apua vastaanottava maa. Kultainen sääntö, jonka löydämme eri maailmanuskontojen opetuksesta, haastaa ylittämään itsekkyuden: *"Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille. Tässä on laki ja profeetat."* (Matt. 7:12)

7.9.2015

- Arkipiispa Kari Mäkinen, Suomen evankelis-luterilainen kirkko
- Arkipiispa Leo, Suomen ortodoksinen kirkko
- Piispa Teemu Sippo SCJ, Katolinen kirkko Suomessa
- Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen, Suomen Vapaakirkko
- Piirikunnanjohtaja Pasi Runonen, Suomen Metodistikirkko
- Distriktsföreståndare Mayvor Wärn-Rancken, Finlands svenska metodist-kyrka
- Samfundsföreståndare Peter Sjöblom, Finlands svenska baptistsamfund
- Kirkonjohtaja Jari Portaankorva, Suomen Baptistikirkko

- Eversti Johnny Kleman, Pelastusarmeija
- Kirkonjohtaja Kalervo Aromäki, Suomen Adventtikirkko
- Samfundsledare Håkan Björklund, Missionskyrkan i Finland
- The Revd Tuomas Mäkipää, The Anglican Church in Finland
- Senior Pastor Samuel Vogel, International Evangelical Church
- Johtaja Pekka Havupalo, Suomen Helluntaikirkko
- Puheenjohtaja Kenneth Grönroos, Finlands svenska Pingstmission

http://www.ekumenia.fi/etusivu/ajankohtaista_-_aktuell/kirkonjohtajat_vetoavat_kehitysyhteistyön_puolesta/ ♦

Merkittävä huomionosoitus RIISAlle

Tammenlehvän Perinneliitto hoitaa ja vaalii Suomen vuosina 1939-1945 käymien sotien ja niiden veteraanien perinnettä. Liitto luovutti 16.9.2015 myöntämänsä Veteraaniperinteen vaalija -kilven Suomen ortodoksiselle kirkkomuseolle RIISAlle. Kilpi on tunnustus kirkkomuseon tekemästä arvokkaasta työstä sotiemme veteraaniperinteen vaalimiseksi.

Perinneliiton toiminnanjohtaja Pekka Holopaisen luovuttaman kilven vastaanottivat arkipiispa Leo ja museonjohtaja Teresa Töntsi.

Ensimmäiset Veteraaniperinteen vaalija -kilvet Tammenlehvän Perinneliitto luovutti vuonna 2010 Sotamuseolle ja Kansallisarkistolle. RIISA on kilven 19. saaja.

Toiminnanjohtaja Pekka Holopainen (oik.), museonjohtaja Teresa Töntsi, arkipiispa Leo ja museon ystävähdistyksen puheenjohtaja Jorma Huuhtanen.

VALAMON LUOSTARI 75 VUOTTA HEINÄVEDELLÄ - luostarin juhlaseminaari

Valamon opisto järjestää luostarin juhluvuoden kunniaksi **4.-6.12.** kolmipäiväisen juhlaseminaarin.

Alustajina seminaarissa ovat KP metropoliitta Panteleimon, arkkipiispa Sergei ja Herman, rovasti Sergius Colliander sekä Valamon historiaa tutkineet FT Sari Hirvonen ja MMM Elsi Takala.

Lisätietoja:
www.valamo.fi

MARI VAINIO

Kirkkomme maailmalla

Serbian kirkon kuulumisia

Suomessa törmää usein ajattelutapaan, jonka mukaan ortodoksisuus voitaisiin jakaa selkeästi kreikkalaiseen ja venäläiseen tyyliuuntiin. Samalla unohdetaan että maailmassa on edellä mainittujen lisäksi ainakin puoli tusinaa muuta ortodoksista paikalliskirkkoa, joilla on oma historiansa ja perintensä. Kirkko on universaalinen: kaikkialla oleva ja kaikille kuuluva, monikansallinen ja monikulttuurinen, monikielinen mutta samanaikaisesti kaikille yksi ja yhteinen.

Serbian kirkon historia ja identiteetit ovat vahvasti sidoksissa perustajaansa Pyhään Savvaan. Hänen ansiostaan kirkko sai itsenäisyyden v. 1219. Serbialaiset vastaanottivat kristinuskon 600–800-luvuilla, mutta he pitivät kirkkonsa ensimmäistä arkkiepiispaa kansansa valitajana ja koulujen suojelijana. Athosvuoren läheisyys on myötävaikuttanut Serbian kirkkoon. Pyhä Savva perusti Athoksella sijaitsevan Hilandarin luostarin isänsä pyhittäjä Simeonin kanssa.

Serbian kirkko kunnioittaa suuresti pyhiä ihmisiä. Kirkossa käydään aktiivisesti erityisesti juhlapyhinä. Jokaisella perheellä on suojeluspyhänsä, jonka muistopäivää vietetään slava-juhlanä. Suojeluspyhä siirtyy sukupolvelta toiselle ja ulottuu näin kristinuskon omaksumisen ajoilta aina tähän päivään.

Serbian ortodoksinen kirkko käsittää koko Jugoslavian alueen. Kävin kesällä Montenegrossa ja huomasin, että kirkot olivat täynnä nuoria. Ortodoksisuus huomioitiin myös paikallisleipomoissa. Oli paastonaika, joten kysyin olisiko heillä leivonnaisia ilman kananmunaa tai maitoa. ”Tarkoitat varmaan paasto-

kelpoista?” myyjä sanoi ja jatkoi: ”Kaikki punaisella lapulla merkityt tuotteet ovat paastokelpoisia”. Paastotuotteita oli runsaasti. Olisipa Suomessa yhtä helpo paastota!

Kirkon historiallinen keskus sijaitsee Kosovossa Pećissä, onhan Kosovo Serbian sydän ja sen kulttuurin kehto. Serbian kirkon johtajan arvonimi on Pećin arkkiepiispa, Belgrad-Karlovcin metropoliitta ja Serbian patriarkka. Kosovon alueet ovat kirkollisesti tärkeitä, koska siellä sijaitsee merkittävin osa kaikkein vanhimmista Serbian kirkon luostareista. Niistä neljä on julistettu UNESCO:n maailman kulttuuriperintökohteeksi. Valitettavasti vielä sodan päättymisen (v.1999) jälkeenkin Kosovossa on tuhotu yli sata ortodoksista kirkkoa. Siitäkin huolimatta, että paikalla ovat edelleen rauhanturvajoukot (KFOR). Kosovosta on karkotettu sodan jälkeen 200 000 serbialaista.

Serbian kirkko on ilmaissut viime aikoina huolensa siitä, että itsenäiseksi julistautunut Kosovon valtio pyrkii UNESCO:n. Kosovo on nykyään muslimivaltio ja pyrkii esittämään alueella sijaitsevat Serbian ortodoksiset kirkot ja luostarit omana kulttuuriperintönään. Tällä voi olla kauaskantoisia seurauksia kristillisen kulttuuriperinnön säilymistä kannalta ja serbien, albaanien ja muiden kansojen yhteiselämälle. Kosovon tilanne on tällä hetkellä Serbian ortodoksisen kirkon suurin murheen aihe. Kaikesta huolimatta kirkko toimii Kosovon alueella uskoen ja toivoen parempaan tulevaisuuteen.

Nemanja Balčin

1.11. Liturgia klo 11, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vaasa

3.11. Aftonandakt kl. 19.15, fader Sergius Colliander

17.11. Iltahartaus klo 18.50, rovasti Rauno Pietarinen, Ivalo

17.11. Aftonandakt, kl. 19.15, kyrkoherde Aleksej Sjöberg

21.11. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50, arkkimandriitta Sergei, Valamon luostari.

22.11. Liturgia klo 11, Kristuksen kirkastumisen kirkko, Kajaani

6.12. Liturgia klo 10, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Joensuu. Pyhän Nikolaoksen juhla, Suomen itsenäisyyspäivä. Huom! Suora lähetys.

10.12. Aftonandakt, kl.19.15, metropolit Elia

12.12. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50, metropoliitta Panteleimon, Kuopio

13.12. Liturgia klo 11, Kristuksen kirkastumisen kirkko, Porvoo.

15.12. Iltahartaus klo 18.50, pastori Aarne Ylä-Jussila, Lappeenranta.

24.12. Kristuksen syntymäjuhlan aaton ehtoopalvelus klo 18, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Ivalo.

26.12. Toisen joulupäivän liturgia klo 10, Pyhän Kolminaisuuden kirkko, Helsinki, (nauhoitettu televisiointi).

16.1. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50, pastori Tuukka Rantanen, Oulu

19.1. Iltahartaus klo 18.50, pastori Kaarlo Saarento, Jyväskylä

Ortodoksinen liturgia radioidaan joka toinen sunnuntai, aamuhartaudet lähetetään kuukauden kolmantena lauantaina ja iltahartaudet kuukauden kolmantena tiistaina. Liturgia lähetetään sunnuntaisin klo 11 alkaen, Iltahartaudet tiistaisin klo 18.50 ja aamuhartaudet lauantaisin klo 6.15. ja 7.50. YLE Radio 1.

Radiopalvelukset ja -hartaudet ovat kuunneltavissa Yle Areenassa.

Matka kauhuun ja unohdukseen

Serafim Seppälä:
Vaienneita ääniä. Kunnianosoitus kadonneelle kulttuurille.
Kirjapaja 2015

”Taideteos on hyvä, jos se syntyy välttämättömyyden pakosta. Muuta arvosteluperustetta ei sille ole.” - Rainer Maria Rilke: Kirjeitä nuorelle runoilijalle.

Serafim Seppälän uusin teos *Vaienneita ääniä* on tietokirja, mutta muodoltaan ja vaikutukseltaan se vetää vertoja väkevimmälle draamalle. Siihen pätee myös Rilken luonnehdinta taideteoksen arvosteluperusteesta: kyseessä on kirja, jonka kirjoittaminen on ollut subjektiivisesti välttämätöntä ja objektiivisesti – ”kohtuullista ja oikein” kohtuuttoman epäoikeudenmukaisuuden ristiinnalutsemaa kansaa kohtaan.

Vaienneita ääniä liittyy Armenian kansanmurhan muistovuoteen. 24.4.2015 tuli kuluneeksi 100 vuotta armenialaisen älymystön vangitsemisesta Konstantinopolissa vuonna 1915. Tämän katsotaan käynnistäneen armenialaisten kansanmurhan Turkin valtakunnassa, jossa armenialaiset olivat laajoilla alueilla joko enemmistönä tai merkittävänä vähemmistönä. Miljoona ihmistä eliminoitiin mielikuvituksellisella julmuudella, ja ikiaikainen kulttuuri kitkettiin kuin rikkaruoho, varastaen sen henkiset ja aineelliset rikkaudet omikseen.

Kirjan kansikuva toistaa kirjan dramaturgian: siinä pieni armenialaistyttö kulkee kyläkujalla katsojasta poispäin. Tyttö on kirkkaan auringonvalon ja pimeän varjon rajalla, astumassa sisälle pimeään, kuolemaan ja unohdukseen. Kirja alkaa armenialaisen kyläelämän kuvauksella ennen vuotta 1915. Kirjoittajan rakkaus kuvaamaansa elämänmuotoon tulvii jokaiselle sivulle kuin kevätaurinko. Elämä näyttyytyn epävarmuuden ja väkivalan uhan allakin paratiisillisena.

Armenialaiselle kansanperinteelle on ominaista turvallisuutta ja onnellisuutta ruokkiva sukukeskeisyys ja yhteisöllisyys, sekä elämän jokaiseen yksityiskohtaan punoutuva läheinen luontosuhde ja kristillinen usko. Seppälä piirtää käytännössä varjottoman kuvan armenialaisen kyläelämän yksinkertaisesta hengellisestä rikkaudesta ja puhtaudesta. Kylätien kiveystä lämmittävä lempeä aurinko sammuu kirjan puolivälissä ja sen vallan varastaa yötä mustempi helvetti.

Kansanmurhan etenemistä kuvaava osa kirjasta perustuu harvojen kuolemanmarsseista eloonjääneiden sekä tapahtumista raportoineiden sivusta seuraajien muisteluihin. Tätä osuutta ei voi varauksetta suositella kenellekään luettavaksi – ja silti sen lukeminen on välttämätöntä. Käsittämättömän julmuuden kuvaus salpasi hengityksen jo yksinään. Mutta kun on ensin lukenut yksityiskohtaisen kuvauksen armenialaisten lasten iloa säteilevistä leikeistä ja lauluista kirkkovuoden suurten juhlien aikaan ja neitojen huikean kauniista valmistamisesta häätjuhlaan, ovat joukkoraiskaukset, tyttöjen hukuttautumisesta kaivoon murhaajien jalkavaimoksi joutumista paeten, ja kaikki julmuudet joita et olisi halunnut oppia tuntemaan – se on matka kauhuun, jonka jälkeen ei ole enää sama.

Seppälä kuitenkin tähdentää, että kansanmurhan ”makaberit yksityiskohdat” eivät saa viedä lukijan huomiota pois kansanmurhan suurimmasta tragediasta, joka on kokonaisen elämänmuodon täydellinen tuhoaminen suurelta alueella, järjestelmällisesti, menestyksekkäästi ja ilman tekijöiden joutumista koskaan vastuuseen. Turkki torjuu aggressiivisesti armenialaisten oikeuden edes tapahtumien muistoon. Se käyttää valtavasti energiaa historiankirjoituksen suitsimiseen, sisä- ja ulkopoliittiseen kontrolliin, jotta kansanmurhassa vaiennetut äänet pysyisivät unohdukseen hautautuneina.

Siksi armenialaisten kuolemanmarssi jatkuu edelleen historian varjoissa. Jokainen, joka kuulee nämä kansanmurhan äänet, on saattamassa unohduksen vangiksi joutunutta kansaa totuuden valoon.

Pastori Tuomas Kallonen

Vain serbitkö sotahulluja?

Jere Laine
Readme.fi

YK:n sotilaana olleen Jere Laineen kirjoittama ”Sarajevon panttivangit” on muutama vuosi sitten ilmestynyt muistelmateos, joka aukaisee silmiä tuon alueen tapahtumiin. Tilanne Balkanilla ei liene enää aivan yhtä tulenarka kuin tuolloin. Teoksen soisi silti pysyvän lukijalistalla edelleen. Se näet oikaisee yleistä negatiivista mielikuvaa serbeistä varsin tehokkaasti.

Julkinen sanahan eli oma ammattikuntani – on esittänyt serbit

varsin yksipuolisesti Suur- Serbiasta haaveilevina sotahulluina. Teoksen luettuani luotan kuitenkin enemmän kirjan kirjoittajan näkemyksiin kuin ammattikuntani antamaan mielikuvaan serbeistä. Näin siksi, että kirjan kirjoittaja on toiminut alueella pitemmän ajan kuin siellä pistäytyneet lehtien ja uutistoimistojen kirjeenvaihtajat.

Kirjan nimi ja takakannessa oleva esittely ovat raflaavia, houkuttelevat lukemaan. Teos sisältää kuitenkin koko joukon puhdasta asiatietoa ja kunnioitettavan kiihkotonta kerrontaa tapahtumista tuolla tulenaralla alueella.

Oiti Kotamo

Свобода человеческой воли и Божественный Промысл

Свобода воли, являясь одним из величайших даров, полученных от Бога нашими прародителями, дает человеку возможность самостоятельного действия вне зависимости от каких-либо внешних причин. Поэтому «свободным» называется то действие, которое совершено не по причине какой-либо внешней необходимости, а лишь по личному волеизъявлению человека. Именно в следствии наличия свободной воли и возникает само понятие нравственной ответственности человека за все свои поступки.

Человек, являясь частью мироздания, в отличии от других Божественных творений не подчинен безусловно закону причинности. Он сам в себе содержит то непостижимое начало свободы, которое делает его личное волеизъявление первопричиной всех последующих действий.

Первородный грех, совершенный нашими прародителями, также был свободным актом. Первые люди, нарушив Божественную заповедь, избрали путь, который не совпадал с благой волей их Творца. Это свободное волеизъявление первых людей и привело человека к потере своей личностной свободы, внутреннему изменению Богозданной природы, и, как следствие, к рабству греху, ибо «всякий, делающий грех, есть раб греха» (Ин. 8,34).

Искупительная жертва Христова явилась для падшего человека освобождением от греха и смерти не потому, что после этого грех перестал действовать в мире, но Воскресением Христовым была уничтожена его безусловная власть. «Стойте в свободе, которую даровал нам Христос, и не поддавайтесь опять игу рабства» (Гал. 5,1), — обращается к нам святой апостол Павел.

Таким образом истинное состояние человеческой свободы — это испол-

нение благой Божественной воли, но не по принуждению или из страха наказания, а по собственному свободному человеческому волеизъявлению.

Предоставив человеку свободу действий Бог не является лишь сторонним наблюдателем, следящим за исполнением Его заповедей и строго наказывающим за их нарушение. По церковному учению Господь Своей отеческой любовью сохраняет каждую человеческую душу. Он по Своему предведению знает все наши действия, мысли и чувства, делая все возможное, чтобы не нарушая нашу свободу, совершить дело нашего спасения.

Нам не ведомы пути Божественного попечения, но каждый из нас имеет множество личных примеров его проявления в нашей жизни. Важно помнить, что это могут быть и различные испытания, которые Господь посылает нам для нашей же пользы, ибо вместе со скорбями мы всегда можем получить и Его Божественную помощь, укрепляющую нас в несении жизненного креста.

Размышляя о даре человеческой свободы, важно осознать, что свободными являются все действия человека, как добрые так, к сожалению, и злые. Поэтому, видя печальные последствия своих злых поступков и принимая от Бога вразумляющие нас наказания, важно не впадать в уныние, а согреть в своих сердцах покаянное чувство и твердо уповать на Божественную милость.

Нас не должны смущать мысли, почему Милосердный Господь не пресекает Своей всемогущей волею направлен-

ные против нас проявления злой воли других людей. Здесь мы также можем видеть Его активную заботу о нас, ибо Бог, не отнимая свободы, пусть даже злого человека, помогает нам достойно пережить пришедшее извне испытание.

Если бы Господь Своею волею пресекал все злые поступки, то обесценились бы и добрые, ибо в противном случае, действия человека превратились бы в явления причинно-обусловленные, в основании которых лежит лишь Божественная сила, а не свободная воля человека. Таким образом уничтожился бы всякий смысл человеческой жизни, который состоит в свободном устремлении человека к добру и единению с Богом по своему личностному выбору.

Вера в Божественный Промысл дает человеку твердое основание всей его жизни. В христианском понимании человек уже не «песчинка мироздания», подвластная хаосу внешних воздействий, а любимое чадо Небесного Отца, которое Он непрестанно Своею заботою ведет по пути спасения.

протоиерей Константин Стрекачев

AAMUN KOITTO

Arjen ja juhlan lehti

www.aamunkoitto.fi

Monet kiitokset **Isä Olavi**
lämpimästä siunaustilaisuudesta
saattaessamme läheisemme **Alpo Röpöisen**
viimeiselle matkalle Sonkajärvellä 1.8.2015.

Omaiset

KIITOSAKATISTOS

CD-levy á 20 euroa Filantropia ry:n työn
hyväksi + toimituskulut.

Tilaus sähköpostilla filantropia@ort.fi
tai tekstiviestillä 044 336 7064.

Merkitse kappalemäärä, nimi ja osoite.

Filantropia

ORTODOKSISEN KIRKON
KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
JA LÄHETYSTYÖ

AAMUN KOITTO

Kyllä, haluan tilata Aamun Koitto -lehden
(viisi numeroa vuodessa)

Tilaushinnat 1.1.2015 alkaen	Alv. 0 %	Alv. 10 %
☐ Kestotilaus 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Määräaikainen 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Opiskelijatilaus 5 nroa, kotimaa	30 €	33 €
☐ Tutustumistarjous 3 nroa, kotimaa	21 €	24 €
☐ EU-maat, 5 nroa	50 €	55 €
☐ Muut maat, 5 nroa	55 €	61 €
☐ Olen ort. srk jäsen		

Lehden saajan nimi
Lähiosoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin
Sähköposti
Maksajan (ellei saaja) nimi
Lähiosoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin
Sähköposti

Tunnus 5005390
70103 Vastaus-
lähetys

**AAMUN
KOITTO**

Vastanottaja
maksaa posti-
maksun (vain
tilaukset)

Aika toimia

Joulupaastokeräys
15.11.–31.12.2015

**Joulupaastokeräyksellä
autetaan pakolaisia ja
tuetaan työtä konfliktialueilla.**

Filantropian keräystili:
IBAN FI53 5480 0520 0233 08
BIC OKOYFIHH, viite 12454

Keräyslupa 2020/2013/3595
Koko Suomi Ahvenanmaasta lukuun ottamatta.
1.1.2014–31.12.2015. Keräysvärit käytetään
kansainväliseen työhön aineellisen hädän
lievittämiseksi ja ihmisten perustarpeiden
varmistamiseksi. Kuva: IOC

Filantropia

ORTODOKSISEN KIRKON
KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
JA LÄHETYSTYÖ

www.filantropia.fi

Siipi maassa...
Soita meille!

Helsingin ortodoksisen
seurakunnan

auttava puhelin

09 8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18-22

*Aamun Koiton seuraava
numero ilmestyy
18.1.2016
ja sen teema on
"Sielunhoito".*

MESTARIN JÄLKI

TAIDENÄYTTELY 15.9.2015–30.4.2016

Kristillissaiheisia teoksia Suomen
ja maailman taiteen mestareilta

Avoiminna ti-la klo 10-17, su ja
kirkollisina juhлина klo 12-17, ma suljettu.

Talven tunnelmaa Valamossa

Uusia taitoja Valamon opistosta

- Ortodoksisuus tutuksi: Mitä minun tulee tehdä, että pelastuisin? 13.-15.11.2015
- Siirtokarjalaisten jälkeläiset 27.-29.11.2015
- Oikeauskoinen kansa 8.-10.1.2016
- Курс знакомства с Православием: Вопросы этики 11.-13.12.2015
- Курс знакомства с Православием: Святыя Церкви 15.-17.1.2016.

Alkutilven tapahtumia

- Sibeliusta Valamossa la 7.11. klo 15
- Hyvinvoinnin teemapäivä la 14.11. alk. klo 10
Mukana näyttelijä ja luomuravintoloitsija Satu Silvo
- Lauluyhtye Riemu: joulukonsertti
"Kristus syntyy – kiittäkää" la 28.11. klo 15
- Valamon luostari 75 vuotta Heinävedellä
–juhlaseminaari 4.-6.12.
- Joulukonsertti "Hiljaisuuden valo" la 19.12.
klo 15 ja 18, Samuli Edelmann

Lämpimästi tervetuloa! puh. 017 570 1810, myyntipalvelu@valamo.fi, www.valamo.fi

*Tiedän paikan armahan, rauhallisen
ja ihanan, jos on onnekas...*

www.summassaarenhoitokoti.fi

TERVETULOA TUTUSTUMAAN KARDEMUMMAKOTIIN

joka sijaitsee Saarijärven Summassaareissa kauniissa luonnossa järven rannalla

Olemme sosiaalialan ammattilaisia ja toimineet alalla yli 20 v. Nyt kodissamme on vapaita paikkoja. Asunnot ovat nykyaikaisten vaatimusten mukaisia.

Kodin johtajina toimivat **Leena Suuntala**, p. 040 548 9613,
leena@summassaarenhoitokoti.fi ja **Sulo Suuntala**, p. 0400 340 631,
sulo@summassaarenhoitokoti.fi. **Osoite:** Haikantie 36, 43130 TARVAALA/Saarijärvi

Odotamme yhteydenottoasi!

TERVETULOA!

JK. Piha-alueella oma tsasouna, jossa palveluksia. Tsasounan on siunannut Kp Arkkipiispa Leo.

RAAKEL KOVALA

Rauhan syntymäpäivä

Heidän, jotka *"eivät ole syntyneet verestä, eivät ruumiin halusta, eivät miehen tahdosta, vaan Jumalasta"* (Joh. 1:13), on tuotava Isän eteen rauhaa rakastavien poikien yhteinen mieli. Ja näiden adoptoitujen Jumalan lasten on tultava yhteen uudessa luomistyössä, ainosyntisessä Pojassa, joka ei tullut maailmaan omasta tahdostaan vaan Isän lähettämänä. Sillä Isä ei adoptoi niitä jotka elävät eripurassa ja ovat siten erilaisia kuin Isä, vaan heidät jotka ovat tunteeltaan ja mieleltään yhtä. Heidän, jotka haluavat tulla muovatuiksi uudestaan, on otettava Henki mallikseen.

Herramme syntymäpäivä on siten rauhan syntymäpäivä. Apostoli opetti Kristuksen olevan meidän rauhamme, sillä olim-

mepa juutalaisia tai kreikkalaisia, hänen kauttaan meillä on pääsy Isän Hengen äärelle. Ja näinhän Kristus itse opetti ennen kärsimystään: *"Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille"*. Ja tarkentaakseen oman rauhansa erityislaatua, hän lisäsi: *"en sellaista jonka maailma antaa"* (Joh. 14:27).

Kristus tarkoitti, että maailmassa vallitsevat omat ystävyiden lakinsa, jotka voivat tuoda erillään olevia yhteen rakkaudelliseen harmoniaan. Maailmassa on myös yhtä lailla paheita, ja nämä molemmat maailman vietit vetoavat ihmiseen samaan tapaan. Mutta hengellinen ja kirkollinen rauha tulee ylhäältä ja johtaa ylöspäin, torjuu maailman rakastajien rauhan ja muut esteet, ja vie petollisista nautinnoista kohti aitoja iloja. Sillä kuten Herra sanoo: *"Mis-*

sä on aarteesi, siellä on myös sydämesi" (Matt. 6:21) Niinpä jos rakastat sitä mikä on alhaista, polkusi vie myös alaspäin; jos taas korkeinta, saavut viimein kaikkein korkeimmalle. Tässä meitä ohjaa rauhan Henki, meitä, joiden toiveet ja tunteet ovat yhtä ja jotka ovat yhtä uskossa, toivossa ja rakkaudessa. Sillä *"kaikki, joita Jumalan Henki johtaa, ovat Jumalan lapsia"* (Room. 8:14), Jumalan joka hallitsee Pojan ja Hengen kanssa iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Leo Suuri
Saarna Kristuksen syntymäjuhlanä
(saarna 26)
Lyhentäen suomentanut
Ari Koponen